

NEPRIKLAUSOMA LIETUVUVA

Nr. 49(869) * MONTREAL, 1963 m. GRUODŽIO - DECEMBER 4 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Johnson stipriai paėmė vairą

Komteroras Venecueloje

Paklausimai komunistams

Kennedy mirties tragedija ir su ja susiję įvykiai užėmė visą savaitę, dominuodami visus kitus įvykius.

KENNEDY MIRTIES TRAGEDIJA SUSTABDĖ POLITINĘ RAIDĄ

tie, kad bus jau dvi savaitės, kai tikrai kalbama ir rašoma apie Kennedy nužudymą ir su ta piktydariaus susietus įvykius bei faktus.

Laidotuvės Kennedy turėjo išimtiną pobūdį. Jose dalyvavo 92-jų valstybių delegacijos, 220 atstovų, kurių tarpe keli karaliai, prezidentai ir daugelis ministrų pirmininkų.

Gedulas dėl Kennedy gilus, sukėlė didžiulį susirūpinimą, nes nužudymo bylos tardymas rodo, jog JAV prezidento nužudymas yra gilus

DVIEJŲ PASAULĖJIŲ SUSIKIRTIMO PASEKMĖ.

Pasauly, kurie ne tiek skiriasi medžiaginių bei socialinių idėjų prasme, kiek moralinių, dvasinių ir humanistinių principų susikirtimą su smurto nužudymu, humanizmo paneigimu ir laisvės paneikimu.

Komunistai, paneigę laisvės ir asmens teisių principus, naujojo visos priemonės savo absoliutinei diktatūrinei valdžiai atsiekti. Oswaldas smurtas dar kartą patvirtina, kad

KOMUNISTAI PLACIAI NAUDOJA ASMENINĮ TERORĄ.

Prie ryškiųjų Trockio, gen. Kutiopovo nužudymo ir daugelio vagysčių nepatikamų asmenų, Kennedy nužudymas yra dar vienas ir, greta Trockio nužudymo, pats ryškiausias asmeninio teroro faktas, kokius plačiai vartoja komunistai - bolševikai.

„Tiesa“ 275(6324) nr. rašo esą Kennedy „prorasistinių jėgų veiklos išvada“. Ar begali būti žiauresnis faktų klastojimas? Žudikas sakėsi esąs marksistinis, buvo pabėgęs iš sovietų ir prašė Rusijos pilietybės, yra prokasinės organizacijos dalyvis, ir tikrai šia prasme Oswaldas gali būti vadinas mas profasistu.

Istorija įvertins Kennedy ir jo žudikus, ir tuos, kurie bando pūsti miglas.

O kas ši bjaurų sąmokslą organizavo, parodys ateitis.

LYNDON B. JOHNSON NAUJAS JAV PREZIDENTAS,

apėmęs tas pareigas kaip buvęs viceprezidentas.

Johnsonas yra buvęs rimtas Kennedy konkurentas ir prezidentus praėjusius rinkimus. Jis yra gimęs 1908 m. rugp. 27 d. Johnwolo, Texas. Yra baigęs mokytojų ir juridinę mokyklą. Buvo mokytojas, kongresmano sekretorius, Texaso valstijos jaunimo reikalų valdybos direktorius. 1937 m. išrinktas JAV kongreso į atsto-

vų rūmus, 1949 m. senatorium, 1953 m. demokratų lyderiu senate ir 1960 m. JAV viceprezidentu.

Naujasis JAV prezidentas — patyręs politikas ir valstybi ninkas,

LAIKOMAS YPAČ STIPRIU TAKTIKU.

Johnsonso pirmoji kalba kongrese buvo koncentruota stipri ir mušanti į taikinius, kurių pirmoje vietoje yra Kennedy politikos ir pradėtų darbų tęsimas.

LYNDON B. JOHNSONO PROGRAMA:

Galimai greičiau priimti civilinių įstatymų projektą. Sumažinti 11 milijonų dolerių pajamų mokesčius.

JAV laikysis išpareigojimų savo sąjungininkams nuo Pietų Vietnamo iki vakarų Berlyno.

Palauks tokia karinga jėga, kuriai niekas neprilygtų.

Plės užsienio prekybą. Sustiprins bendradarbiavimo programas Azijoje ir Afrikoje ir rems pažangos sąjungą vakariniame pusrutulyje.

JAV rems Jungtines 1-tas.

Pasikėsintojų kuoka uždėjo sunkią prezidento našą ant mano pečių. — baigdamas pasako Johnson. — Kad gerai galėčiau atlikti prezidento pareigas, prašau visų pagalbos ir bendradarbiavimo. Naikime mokyti ir pamokslauti apie neapykantą, blogį ir smurtą. Nuširdžiuojame nuo kraštutinio kairiojo ir dešiniojo sparno. Da bar pats laikas veikti.

Žodžiu, Johnson tvirtai ima JAV vairą ir rankas.

KUR DINGO „LIETUVOS VALDŽIA“?

Paklausimas Mizarai, Bimbai ir visiems komunistams

Visų valstybių valdžios pareiškė Jungtinės Amerikos Valstybės užuojautą dėl prezidento Kennedy tragiško žuvo. Ir Lietuvos „oticiozas“, dienraštis „Tiesa“, Nr. 275 (6324) įdėjo užuojautas, kurias pasirašė N. Chruščiov, L. Brežniov, Nina Chruščiova, A. Gromyka.

Mizara, Bimba, Kilikevičius, ir kiti, kurie tvirtina, kad Lietuvą valdo Lietuvos valdžia, pasakykite, kur gi ta Lietuvos valdžia dingo, jeigu jos vardu pasirašinėja N. Chruščiov, Brežniov ir Nina Chruščiova? O gal „Lietuvos valdžia“, apie kurią atkakliai tvirtina suminėtieji draugai, buvo sąmokslu su Oswaldu, jeigu nepareikšia užuojautos? Kur gi dingo, anot jų, J. Paleckio ir Šumausko valdžia?

KITOS NAUJIENOS

— Australijoje ir Naujoje Zelandijoje šeštadienį rinkimus laimėjo senos valdžios šalininkai absoliutine dauguma. — Konge Adula suėmė vieną savo valdžios narį.

KAS NAUJA KANADOJE

ISAUGA KANADOS ŪKININKŲ PAJAMOS

Metinė žemės ūkio gamyba peršoko milijardą dolerių.

Saskatchevano provincija apskaičiavo, kad šių metų žemės ūki derlius yra pirmąjį, palyginus su kitais metais. 1961 nederliaus metais ūkininkai turėjo po 1,475 dolerius metinių pajamų. Vidutiniai ūkininkų ūdariai paskutiniaus dešimt metų buvo apie 3,430 dol. 1962 m. pajamos pradėjo kilti ir buvo 5,375 dolerių, o šiemet pakilo iki 6,750 dol. Tat Saskatchevano ūkininkų bendros pajamos pasiekė 630 milijonų dol., o visos Kanados ūkininkų pajamos peršoko vieną milijardą dolerių.

LĖKTUVO NELAIMĖJE ŽUVO 118 ŽMONIŲ

Jų tarpe 3 lietuviai

Lapkričio 29 d. iš Montrelio pakilęs lėktuvas skrisi į Toronto su 118 asmenų (111 keleivių ir 7 įgulos) apie 20 mylių nuo Montrelio, prie St. Therese nukrito ir sudegė. Vsi 118 žmonių žuvo. Šių tarpe 3 lietuviai: A. S. Slapšys, lėktuvo pareigūnas J. Zirnys, any kštėnas, vedęs latvė ir M. Milius, visi iš Toronto.

Lėktuvas krisdamas išrausė duobę. Iš žmonių liko tikslai neatpažįstami gabalai. Kanadoje taip žiauri katastrofa pirmą kartą atsitiko.

KANADOS AUDINIŲ PRAMONĖ

kentėjusi didelius sunkumus dėl to, kad nesugebėjo konkuruoti su pigios gamybos kraštais, nuo 1950 m. pradėjusi gerėti, — sako Vilnoninės audimo pramonės pirmininkas Mc Lean. Kanados audimo pramonė kenčianti nuo importinio audinių tvano iš pigios gamybos kraštų.

Dabar gi, sukūrus Pramonės ministeriją ir pradėjus veikti naujai Ekonominiai tarybai, reikalai pradeda tvarkytis, ir Kanados tekstilė atsigauja.

— Venezueloje prezidento rinkimus trukdė komunistų teroras, kuriam iš Kubos buvo atvežta ginklų ir sprogstamosios medžiagos. Rinkimai praėjo gana ramiai.

— Artimu laiku į Washingtoną atsilankys Home, Erhard ir Segni.

— Paryžiuje streikuoja studentai, reikalaudami pagerinti auditorijas.

— Kinijos komunistai boikotavo Jugoslavijos šventę, bet dalyvavo Albanijos komšventėje.

— Senegale įvesta spaudos cenzūra.

— JAV prezidentas šią savaitę persikelia į Baltuosius rūmus.

— Sudaryta spec. komisija ištirti Kennedy nužudymą.

— JAV paleido į erdves 5 tonų raketą, kuri sėkmingai iškilo į orbitą.

KANADAI KASMET REIKIA 200,000 IMIGRANTŲ

„Dominion Electrohome Industries Ltd.“, pirmininkas C. Pollock Western universiteto studentams pranešime pareiškė, kad Kanadai būtina reikiai kasmet įsileisti 200,000 naujų ateivių, nes tiksliai tokiu atveju bus gyva vidaus rinka ir nereiks Kanados žmonėms bėgti į JAV, kas vyksta dabar. Jo teigimu, Kanada be imigrantų srovės nesugebės išspręsti ir savo ūkinį klausimą su užsieniais.

KANADA PATI SAU DAUG GALI PADETI

Ontario provincija daugiausia akmens anglies pirkėavo iš JAV, kai tuo tarpu pati Kanada turi begales savo anglies. Dabar Ontario sutarė su Nova Scotia provincija, kad ji paims visą anglių, kurią provincija tiksliai iškas. Taip, be ko kita bus pradėta mažinti provincijoje nedarbas ir nereiks brangiai mokėti už amerikonišką anglių.

PASIBAIGĘ KANADOS PROVINCIJŲ PASITARI- MAI SU FEDERALINE VALDŽIA

Ottavoje buvo susirinkę provincijų pirmininkai su patarėjais, viso 200 valdžios pareigūnų tartis dėl mokesčių pajamų, nes tai yra opiausias reikalas. Ne visi provincijų pirmininkai atsivežė vienokius pasiūlymus. Daugiausia bijota Quebeco, kuriame vystomas separatizmas, dėl to apie Lesage memorandumą buvo gandy, kad tai esąs ultimatumas. Bet konferencijos eigoje ir Pearsonui, kad jis vykdo Lesage „diktatą“.

Daugiausia svarstytas vadinamo mokesčių išlyginimo klausimas. Vieni pirmininkai pasiūlymą palaikė, kiti priešinosi, bet kai Federalinė vyriausybė pasiūlė provincijoms pridėti 150 milijonų dol. priedo paramos, visi apsiraminio ir sutiko.

Kadangi Quebeco pastangos, siekiančios savarankiškumą, vis dėlto buvo žymios ir Federalinės vyriausybės atsižvelgus, tai Diefenbaker prikišo Pearsonui, kad jis vykdo Lesage „diktatą“.

— Ontario provincijoje pakeista buvusi tvarka: į policiją priimami žmonės pradedant 19 metų amžiaus, kai buvo 21 metų. Pakeitimas liečia ir naujus ateivius. Jeigu jie yra Kanados piliečiai, jie gali stoti policijos tarnybon.

PASAULIO LIETUVIS

Tokiu pavadinimu PLB V-ba išleido biuletinį, kuris bus „informacinis biuletinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikalams — Bendruomenės įėjoms ugdyti ir rikiuoti“. Išsėis kas mėnesį. Metams nemaziau kaip 1 dol., atskiras nr. 20 ct. Adresas: Pasaulio Lietuvis, 18308 Hiller Avenue, Cleveland, Ohio, 44112, U. S. A.; administracijos — 1118 Rutheford Rd., Cleveland Hts, Ohio, 44112, USA.

NUO KAPITOLIAUS

IRASO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BENDRADARBIS

J. KAJECKO, LIETUVOS ATSTOVO, ŽODIS PASAKYTAS JAV PREZIDENTUI JOHN F. KENNEDY PAGERBTI, VLIKŲ 20-TIES METŲ SUKAKTIES PROGA

Susirinkime sukrėsti traginingo ir šurpau įvykio. JAV neteko Prezidento, laisvasis pasaulis neteko labiausiai įtakingo ir autoritetingo vado.

JAV Prezidento, John F. Kennedy, mirtis ir mums lietuviams yra nepaprastai liūdnas įvykis ir smūgis.

Lietuva ir lietuviai jo asmenyje turėjome mūsų teisių ir aspiracijų gynėją, užtarėją ir globėją. Jis buvo vienintelis J. A. V. prezidentas, kuris yra

lankęsis Pabaltijo kraštuose.

S. m. rugsėjo 20 d., JAV Prezidentas, John F. Kennedy, kalbėdamas Jungtinių Tautų Pilsnate yra pasakęs:

„Mes tikime, kad visame pasaulyje — taip pat ir Rytų Europoje — gyventojai turi būti laisvi, kad jie galėtų patys pasirinkti savo ateitį be cizkriminalacijos ir kitų diktavimo.“

Tai velionies Prezidento testamentas mums.

NEW YORKO NAUJIENOS

AZIJOS TAUTŲ ANTIKOMUNISTINĖ SĄJUNGA

1955 m. P. Korejos prezidentas Syngman Rhee, sukvietęs į Saoulą 7 Azijos kraštų atstovus, įsteigė Azijos Tautų Antikomunistinę sąją, kurios tikslas: 1) išlaisvinti tautas iš komunizmo nelaisvės; 2) stiprinti laisvųjų valstybių tarpusavio draugingumą ir skatinti jų tarptautinį bendradarbiavimą; 3) Siekti patvarios taikos pasaulyje; 4) tarpusavio S-gos narių ūkiniu bei kultūrinu bendradarbiavimu kelti S-gos tautų gyvenimo standartą ir 5) įtvirtinti demokratiją bei visuotinės žmogaus laisvės Deklaracijos paskelbtas asmens teisės S-gos kraštų vidaus gyvenime.

S-gos uždaviniais vykdyti yra kas pusmetis posėdžiaujanči S-gos Taryba ir pastoviai veikiantis sekretoriatas, o S-gos veikimui programą priima metinės konferencijos. Šiuo metu S-gos nariais yra Australija, Kinija, Hong Kong, Iranas, Japonija, Jordanas, Koreja, Makos, Malezija, N. Zelandija, Filipinai, Tailandas, Turkija, Vietnamas. Šių metų konferencija S-gos nariu priėmė Indiją.

Siūmetinė s-gos konferencija įvyko Saigone, P. Vietname. Be atitinkamų tautinių delegacijų raportų apie komunistinę ir antikomunistinę veiklą atitinkamuose kraštuose, konferencijos dienotvarkėje buvo tokie klausimai, kaip komunistinės Kinijos dabartinė strategija ir taktika Azijoje. Kinijos — Sov. S-gos konfliktas ir jo poveikis satelitams ir neutraliesiems kraštams, komunizmo ekspansija Azijoje ir P. Amerikoje. Konferencijos išvados formuluoti buvo sudarytos keturios komisijos. Konferencija priėmė specialią rezoliuciją Centro ir Rytų Europos klausimu. Joje konferencija „pareiškia savo visišką solidarumą sovietų pavergtų Centro ir Rytų Europos tautų kovai dėl savo išlaisvinimo iš komunistinės priepaudo ir dėl savo nepriklausomybės bei laisvės atstatymo“ ir „reikalauja laisvųjų valstybių vyriausybės a) nesudarinti su Kremliu jokių saugumo sandėrių, kurie galėtų reikšti sovietų agresijos ir subversijos veiksmais sudaryto Centro ir Rytų Euro-

V. SIDZIKAUŠKO VIZITAS TAIVANE

Pasibaigus Azijos tautų antikomunistinės Sąjungos konferencijai Saigone, naujasis Sąjungos pirm. Ku Cheng-kang pakvietė Australijos, Indijos, Jordanijos, Korejos, N. Zelandijos, Turkijos ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegatus aplankyti laisvojo Kinijoje — Taivane. Čia svečius sutiko labai nuosirdžiai. Jūs priėmė prezidentas Chiang Kai-shek, min. pirm. ir sykiu viceprezidentas Cheng-Cneng, už. r. ministeris Chang, ūkio ministras Yang, parlamento pirm. Huang, int. dir. Shen. Jie buvo detalai paimtormuoti apie politinę, ūkinę ir kultūrinę padėtį ir apie padėtį Kinijos žemyne. Jie buvo nugalbenti į Quemoy salą ir iš ten į Kinijos žemyną leido propagandinius baionus. Laisvosios Kinijos aukštieji pareigūnai labai gerai informuoti apie padėtį Centro ir Rytų Europoje ir tvirtai įsitikinę, kad Azijos ir Europos tautų išsilaisvinimas iš komunistinės vergijos yra tarpusavio priklausomybėje. Kor.

— status quo įtvirtinimą, b) pasmerkti Sovietų Sąjungos ir raudonosios Kinijos kolonizaciją ir per Jungtines Tautas visuotinai taikyti tautų apsisprendimo teisę be skirtumo rasės, spalvos ar tikėjimo“.

KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ SVEIKINIMŲ

paprastų kortelių ir liuksusinių spalvotų 25 rūšių, įvairaus brangumo, su lietuviškais įrašais galima užsisakyti „Ne priklausomos Lietuvos“ leidinyje. Galime pasirinktiems sveikinimams atspausdinti specialius, pagal užsakytojo pageidavimą, įrašus.

Paprastų, baltų kortelių, su vokais, kaip ir pernai, 10 gražių kortelių, su paveikslais, ir 10 baltų, taip pat su vokais — 3 doleriai. Užsakytojams išsiunčiame paštą.

Montrealiečiai galėtų užteiti į N Lredakciją ir išsirinkti iš katalogo, o visi kiti gali sveikinimų užsisakyti laiškais adresu: 7722 George Street, La Salle, P. Q.

Gruodžio mėnuo-spaudos platinimo laikas

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50	America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....	\$ 6.00
Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Į VISUS LIETUVIUS

IR

Į VISUS SAVOSIOS SPAUDOS PUOSELĖTOJUS

Kasmet gruodžio ir sausio mėnesiai yra skelbiami spaudos platinimo mėnesiai. Ir šie met šitie mėnesiai yra spaudos, ypač periodinės spaudos, — savaitraščių, dienraščių, mėnesinių ir kitų periodinių leidinių — mėnesiai.

Žinoma, spaudą platinti arba ją užsisakyti ne būtinai reikia naujųjų metų progą. Spaudą ir platinti ir užsisakyti galima kiekvienu metų laiku. Tačiau toks jau yra įsigalėjęs protas, kad Naujieji Metai yra reikšmingas niekad nesustojančio laiko taktinis momentas, kada žmonės užbaigę metų laiko ratą, tartum stabtelėję ir dar visų metų suvestinę — balansą. Tame balanse visų kultūrinių žmonių šeimose spauda užima svarbią vietą.

Lietuviai, kultūringos ir savo tėvynę bei brangią jos kalbą mylinčios tautos žmonės, žinoma, neatsilikia nuo kultūringų tautų, o dažnu atveju net bando ir pirmauti, kopdami kultūrinėmis pakopomis. Todėl ir „Nepriklausoma Lietuva“ — drąsų kreiptis į tautiečius ir priminti, kad metams baigiantis, daugelio baigiasi ir prenumerata, — todėl miela būtų, kad ji būtų atnaujinta. Pasitikime, kad senieji prenumeratoriai, susigvenę su laikraščiu, tęs prenumeratą.

Tačiau būtų dar gražiau ir dar naudingiau visiems „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojams, kad skaitytojų skaičius padidėtų. Nes kiekvienas augimas yra pažangos reikšmės, rodąs, kad mes nestovime vietoje, bet einame pirmyn, pro gresuojamą. Ir šia prasme visų „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojų talka gali suvaidinti labai didelį vaidmenį.

Pasitikime organizuotais sambūriais — kolektyvais, bet pavienio žmogaus iniciatyva dažnai esti reikšmingesnė ir našesnė net už kolektyvą. Kur tikta pasireiškė atskiros asmenys iniciatyva, visur ten buvo pasiekti labai gražūs rezultatai. Iš praėjusiųjų metų vienas pavyzdys: Nedidelėje Sudburio lietuvių kolonijoje vienas tikta bendradarbis J. Kručas aprūpino „Nepriklausoma Lietuva“ per 50 šeimų. Tokia puiki iniciatyva didesnėje kolonijoje atneštų mūsų idealą: kad kiekviena lietuvių šeima prenumeruotų ne vieną „Nepriklausomą Lietuvą“, bet ir kitą spaudą.

Kitas pavyzdys: tuojau po karo, vos įsikūrus naujiems ateičiams ir tebeatliekant darbo prievolę kasyklose, nenuilstamam idealistui, Juozo Bakšio, iniciatyva „Nepriklausoma Lietuva“ gavo tokią paramą iš kasyklose dirbančių tautiečių, kad iš rotatorium spausdinamo laikraščio tapo spaustuvėje spausdinamu laikraščiu, kuris, kaip dabar matome, yra išaugęs ir pagražėjęs. Tai vis pavienio asmenų iniciatyvos vaisius.

Toliau, tokių pavyzdžių tek

tų suminėti visą eilę, ypač organizuojant NL Masinių Fondo vajų, kai Juozo Šiaučiuo iniciatyva vajus taip pasistūmėjo pirmyn, kad susidarė galimybė įsigyti spausdinimo mašiną ir rinkimo mašiną — intertipą. Tai vis pavyzdžiai, kurie labai įtaigoja gražias pasekmes, jeigu tikta padirbėjama.

Šitie pavyzdžiai, — visų su minėti čia neįmanoma, — mus įgalina kreiptis į visus „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojus ir prašyti įsijungti į platinimo talką.

Skaitytojais gerai mato, kad Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ laikosi bendruomeninio principo, visus lietuvius, be pažiūrų skirtumo, be religijos skirtumo, be politinių įsitikimų skirtumo, — visus laiko lygiais ir lygiai brangiais savo tautos žmonėmis. Visiems, kam brangi savo tauta, kam brangi gražioji lietuvių kalba, kam brangi Lietuvos laisvė ir brangi kiekvieno lietuvių garbė, — visi mums yra lygiai brangūs lietuvių, už kurių teises, kiek sąlygos leidžia, kovojama. Principas: visus lietuvius vienyti ir jungti garbingoms lietuvių pareigoms ir teisėms.

Reikia atsiminti, kad Masinių Fondo vajus tęsiamas, o kol vajus tęsiamas, visi nauji prenumeratoriai gauna laikraštį už pusę kainos: Kanadoje už 2.50, Amerikoje už 2.75 ir kitur už 3.00 dolerius visiemis metams. O kas nuperka Masinių Fondų šerų už 100 dolerių, „Nepriklausomą Lietuvą“ gauna nemokamai. Atseit, už 100 dol. gaunami 5% palūka nu.

Taigi, mes kviečiame ir prašome „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojus pagelbėti platinimo talką. Jeigu kiekvienas NL prenumeratorius surastų naują prenumeratorių, tai iškart prenumeratorius skaičius padvigubėtų, o tokia galimybė dar yra. Už tai būsimame nuširdžiai dėkingi.

Pakalbinkime savo gimines, pažįstamus, bičiulius, kad jie užsiprenumeruotų „Nepriklausomą Lietuvą“. Užprenumeruokite ją savo bičiuliams Kalėdų ar Naujų Metų progą, kaip staigmeną, kaip dovaną. Ne už mirškime, kad yra dar daug ne laimingų žmonių Europoje, kurie prašo ir laukia spaudos ligoninėse, sanatorijose, prieglaudose. Kas jų naudai užsakyti „Nepriklausomą Lietuvą“, paskelbsime šią nedidelę auką, bet didelį visiemis metams jų patenkinimą. Atjauškime tuos žmones, kurie patys neturi galimybių užsiprenumeruoti.

Padėdami laikraščiu tuo ar kitu būdu, paremsime savąją spaudą, kuri vis dėlto yra mūsų, kaip kultūringos tautos žmonėms, yra būtina. Už bet kurią paramą būsimame nuširdžiai dėkingi.

NL B-vė ir Red.

Lietuviai veikia visur

Australija.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENINIO GYVENIMO APŽVALGA

Australijoje skaičiuojama apie 10,000 lietuvių. Jie yra labai išsibarstę didžiuliam kontinentui. Gausesnės grupės yra susibūrusios Sydnejaus, Melbourne ir Adelaidės miestuose. Skaitlingiausiai gyvena ma Sydney mieste — per 2 tūkstančių, bet ir jie čia yra išsimetę 30 mylių radiuso plote. Toks išsisklaidymas palyginti mažo lietuvių skaičiaus, sudaro milžiniškų sunkumų Australijos lietuvių bendruomenės organizuoti veiklą.

Nežiūrint išsibarstymo, Australijos lietuvių bendruomeninis gyvenimas yra palyginti gerai organizuotas ir gyvas. Dar 1949 metais pradėjo organizuoti Australijos lietuvių Bendruomenę. Steigėsi kultūrinės, profesinės, religinės, bei jaunimo organizacijos. Bendruomenės darniam susiorganizavimui čia būta ir palankių sąlygų — nebūta senų Australijos lietuvių organizacijų ir se ne Lietuvos politinės partijos tarp Australijos lietuvių veik nesireiškė.

Australijos lietuvių Bendruomenė nuo pat pirmųjų organizavimo dienų rado lietuvių pritarimą ir pasitikėjimą. Bendruomenės vadovybė tuo būdu turi mandatą atstovauti vietinius lietuvius tiek savųjų tarpe, tiek ir santykiuose su australais. Australijos lietuvių B-nės koordinuoja, planuoja ir vadovauja visam Australijos lietuvių kultūriniam gyvenimui, o taip pat atlieka šiam krašte politinė (Lietuvos bylos reikale) misiją, veikdama savo iniciatyva ar pavedus VLI Kui, P.E.T. ar kitoms centrinėms institucijoms.

Pradedant 1958 - 9 metus, A. L. B-nės organizacinė pusė išsikristalizavo. Sudarytos prie B-nės vadovybių Kultūros Tarybos, Jaunimo Komiteto, Lietuvos laisvinimo reikalams — Informacinė Taryba (Talka).

Lietuvių išlaikymas yra B-nės Vadovybės svarbiausias rūpestis. Lituanistinis švietimas labai nukentėjo dėl didelių atstumų ir savaigalio mokyklų ir tėvų per mažo rūpestinio gumo. Pasišventusių mokytojų netrūksta. Šiuo metu visose savaigalio mokyklose esama 370 mokinių, kas sudaro apie 15% visų lietuvių. Skaityti veikia savuose vienetuose, turi 350 narių. Lietuvių sporto klubai turi 340 narių. Kasmet sportininkai suvažiuoja lietuvių Sporto Šventei. Studentų S-ga turi 150 narių ir skaičius vis didėja ir yra gerai susiorganizavę, kasmet daro suvažiavimus. Chorai — nuolatiniai bendruomeninių parengimų programos dalyviai. Šiuo metu turime 6 nuolatinis chorų su 250 dainininkų. Jauni m. tautinių šokių grupėse dalyvauja per 200 šokėjų. Liet. Teatro Trupių pastovėsiu turime 4. Iš aktyvesnių bendruomenės ribose veikiančių organizacijų paminėtinos: Socialinės Globos Moterų Dr-jos, b. Karių organizacijos, „Šviesos“ sambūris, Katalikų Kultūros Dr-ja, Inžinierių ir Arch. Dr-jos ir eilė kitų. Be abejo kultūrinei veiklai didelės reikšmės turi lietuvių Namai, kurie buvo įsigyti ar statomi paskubomis, nėra ištaigingi ir dėl lėšų organizavimo sunkumų dar ir dabar sunkiai vėrčiasi, jie atlieka savo uždavimus ir apie juos sukasi visos lietuviškos gyvenimas. Liet. namai: Adelaidėje yra 2 (lietuvių Sąjungos ir Katalikų Centro su šv. Kazi miero Koplyčia); Geelonge 1, Canberraje 1, Melbourne 2 (Liet. Klubas ir Parapijos); Sydneyje 2 (Liet. Klubas ir Bankstowno „Dainava“).

Parapijų savų nėra, nes vietos bažnytinės vadovybės ne leidžiamos steigti. Sapuda. Turime du savaitraščius — Krašto Valdybos leidžiamą „Mūsų Pastogę“ su tiražu 1100 ir Katalikų Federacijos leidžiamą „Tėviškės Aidai“, spėjama su mažesniu tiražu. Dėl laikraščio mažo ti

ražo komercinių skelbimų ne daug teigiamai. Krašto v-ba kas met turi parūpinti per 1000 svarų iš aukų, ruošiamų spaudai paremti pobūvių kt. „M. Pastogei“.

Australijos lietuvių bendruomeniniam gyvenimui užfiksuoti Krašto V-ba 1962 m. išleido monumentalinį leidinį — Australijos lietuvių Metraščių.

Paminėtina kas antri metai ruošiamos Australijos lietuvių Meno Dienos su kurioiomis surišami A. L. B-nės Krašto Tarybos atstovų suvažiavimai, sporto šventė, skautų tautinė stovykla, studentų suvažiavimai, Krašto Kultūros Traybos plenumo posėdžiai ir eilė renginių ruošiamos lietuvių dailės, tautodailės, foto, spaudos ir kt. parodos. Šios Meno Dienos, kurios pradėtos 1960 m., įgavo nepaprastą reikšmę, įnešdamos gyvumo ir dvasinio sustiprėjimo — atsišviežinimo visai Australijos lietuvių B-nei. Iš kitos pusės pa siruošimai šioms dienoms pa laiko stipriai organizuotus mūsų chorų, menininkų, jaunių.

Organizuota veikla politinė je plotmėje, ypač kiek liečia Lietuvos bylą, žymiai sustiprėjo 1960 m. prie Krašto Valdybos sudarius patariamąją Informacijos Tarybą (Talka). Ši seka ir reaguoja į visus Lietuvos bylą liečiančius reikalus, paruošia peticijas, memorandumus. Iš didesnių darbų paminėtini — parengimas dirvos susitikimams su svarbesniais Australijos politikais, išleidi mas vienkartinio leidinio anglų kalba birželio išvežimams iš ryškinti (Voice of Freedom). Jau nuo šių metų rugsėjo mėn. pradėdamos leisti periodinis informacinis žurnalas anglų kalba 48 pusl. — „News Digest-International“. Išeis kas 3 mėnesiai ir talpina informacinę medžiagą apie visus komunizmo pavertus ar jų dominuojamus kraštus. Medžiaga bus pritaikoma pritraukti australų dėmesį.

NAUJIENOS IŠ ITALIJOS

— Antrosios Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo Sesijos metu Bostono Kardinolas Cushing aplankė lietuvišką kryžių Arkiv. Samorė tėviškės Bardi miestelyje Apeninų kalnuose. Aukštąjį svečių lydydė pats Arkiv. Samorė ir Piacenza vyskupijos vysk. augziliaras Ghizzoni. Kardinolas labai domėjosi kryžiumi ir jo istorija, nusifotografuodamas prie jo.

Šis pirmasis lietuviškas kryžius Italijoje, pastatytas prie valstybinio plento tarp Parmos ir Genujos sutraukia minias turistų bei pravažiuojančių, yra nuolat filmuojamas ir fotografuojamas. Neseniai ji aplankė ir Italijos Vyskų konferencijos Pirmininkas Kardinolas Siri, eilė Nuncių ir diplomatų.

Kryžius buvo pernai padovanotas prel. Mincevičiaus Arkivyskupui Samorė minint 30 metų sukaktį nuo tada, kai jis pradėjo savo diplomatinę tarnybą Lietuvoje, kur išbuvo 6 metus.

— Spalio 26 d. Romoje įvyko N. E. I. (Nouvelles Equipes Internationales) kultūrinės sekcijos posėdžiai, kuriuose dalyvavo Italijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, V. Vokietijos, Luksemburgo, Šveicarijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Didž. Britanijos, Baskų kraštų ir Austrijos atstovai. Lietuvą atstovavo prel. V. Mincevičius, padarydamas išsamų pranešimą apie L. K. D. veiklą praeityje ir dabar tremtyje. Jo pasiūlymas surinkti ir išleisti duomenis apie kiekvieno krašto kr. dem. partijų istoriją bei veiklą rado visą pritarimą.

Posėdžiams pirmininkavo b. Italijos Vidaus Reikalų ministras, parlamentaras Tavianis. Sekretoriavo Europos problemoms Studijuoti direkto-

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

TORONTO VYTIS MONTREALYJE

Jaunimo Savaitgalio proga Toronto Vyčio vyrų krepšininiai lankėsi Montrealyje ir laimėjo prieš vietos Taurą rezultatu: 81:68.

Rungtynės buvo apylygės ir rezultatą nulėmė tiksliai tiksliai baudų išnaudojimas. Čia vyčiaiai sukovė net 29 taškus iš 42 galimų, kai Tauras pasitenkino tik 18 iš 30. Ypač atžymėtinas torontieškas Klimas, įmetęs 13 iš 14-kos.

Žaidė ir taškų pelnę Vytis: Klimas — 27, Mashelionas 16, Eizinas — 13, Staškevičius — 11, Juozaitis — 8, Bacevičius, Preikštas ir Romanovas po 2 ir broliai Zadorskiai. Tauras: Otto — 24, Keturka — 18, Baltonis — 10, Celterius ir Sipelis po 6, Piečaitis ir Rokas po 2, Baršauskas ir Lukoševičius.

Kaip ir neretai Montrealyje pasigėsta didesnio žiūrovų skaičiaus.

IŠ LIETUVOS

— S. S-gos fechtavimo pirmenybėse antrą vietą laimėjo J. Petrauskaitė.

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ZALYS.

Partija, lošta š. m. Kanados pirmenybėse Winnipege.

Pirčo gynimasis.

Baltieji: M. Schulman.

Juodieji: P. Vaitonis.

1 e4 d6

2 d4 f6

3 žc3 g6

4 f4 Rg7

5 žf3 0-0

6 Re2 c5

7 dc Va5!

8 0-0 V:c5+

9 Kh1 žc6!

10. žd2

Pachmanas mano, kad baltiesiems yra geriau lošti 10h3 arba 10Ve1.

10..... a5

11 žb3 Vb6

12 a4 žb4

13 Rf3 Re6

14 žb5 Rfc8

Po pavyzdinai sulūsto debiuto juodieji stovi geriau.

15 c3 žd3

16 V:d3 R:b3

17 Be1 žd7

18 Re3 žc5

19 R:c5 B:c5

20 e5

Baltųjų padėtis yra sunki ir jų lošimo planas, pradėtas šiuo ėjimu, yra klaidingas. Vaitonis, to seno vilko, lošimas yra meistriškas ir įtikinantis.

20..... de

21 Vd7

Baltieji veltui bando mėškierioti drumstame vandeny.

21..... R:a4!

22 B:a4 B:b5

rius Dr. Hann. Ontario ir Rytų Europos Kr. Dem. Unijai atstovavo dr. Sieniewicz. Sekantis suvažiavimas numatytas ateinantį pavasarį Paryžiuje.

— Oficialias prel. Vinco Mincevičiaus paukštinto apėigas Romoje atliko J. E. Arki vyskupas Samorė, Nepaprastiesiems Bažnyčios Reikalams Kongregacijos Sekretorius, tar damas ta proga jautrų žodį lietuvių tautos ir naujojo prelato adresu.

Iškilmingame pagerbime dalyvavo dar keletas arkivyskupų bei vyskupų, kiti lietuviai prelatai bei aukšti dvasiškiai, Lietuvos Ministeris prie šv. Sosto J. E. Girdvainis bei visą Romos lietuvių kolonija.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

— Draugiškose futbolo rungtynėse Klaipėdos Granitas (žaidžia S. S-ga B klasėje) nu galėjo A. klasės atstovą Vilnius žalgirį 2:1.

— Pusiaubaigminėse jaunių krepšinio rungtynėse Marijampolė nugalėjo Panevėžį 62:58, o mergaitės — Vilnius rinkti nę 47:29.

IŠ VISUR

— Pavergtos Estijos boksininkai nugalėjo Suomiją 7:3. Balkanų pusiasalio moterų krepšinio pirmenybės laimėjo bulgarės, lemiamoj kovoj įveikdamos jugoslavus 43:42. Sekančios vietos: 3) rumunės, 4) italės.

— Kanados ledo rutulininkai pralaimėjo visas rungtynes Sov. Sąj.

— Innsbruko olimpinės ledo rutulio halės atidarymas įvyko rungtynėmis tarp EF Innsbruck ir v. Vokietijos vicemeisterio Bad Toelz. Nugalėjo austrai 9:3, už kuriuos žaidžia ir du kanadiečiai.

Partija, lošta š. m. Kanados pirmenybėse Winnipege.

Pirčo gynimasis.

Baltieji: M. Schulman.

Juodieji: P. Vaitonis.

1 e4 d6

2 d4 f6

3 žc3 g6

4 f4 Rg7

5 žf3 0-0

6 Re2 c5

7 dc Va5!

8 0-0 V:c5+

9 Kh1 žc6!

10. žd2

Pachmanas mano, kad baltiesiems yra geriau lošti 10h3 arba 10Ve1.

10..... a5

11 žb3 Vb6

12 a4 žb4

13 Rf3 Re6

14 žb5 Rfc8

15 c3 žd3

16 V:d3 R:b3

17 Be1 žd7

18 Re3 žc5

19 R:c5 B:c5

20 e5

Baltųjų padėtis yra sunki ir jų lošimo planas, pradėtas šiuo ėjimu, yra klaidingas. Vaitonis, to seno vilko, lošimas yra meistriškas ir įtikinantis.

20..... de

21 Vd7

Baltieji veltui bando mėškierioti drumstame vandeny.

21..... R:a4!

22 B:a4 B:b5

rius Dr. Hann. Ontario ir Rytų Europos Kr. Dem. Unijai atstovavo dr. Sieniewicz. Sekantis suvažiavimas numatytas ateinantį pavasarį Paryžiuje.

— Oficialias prel. Vinco Mincevičiaus paukštinto apėigas Romoje atliko J. E. Arki vyskupas Samorė, Nepaprastiesiems Bažnyčios Reikalams Kongregacijos Sekretorius, tar damas ta proga jautrų žodį lietuvių tautos ir naujojo prelato adresu.

Iškilmingame pagerbime dalyvavo dar keletas arkivyskupų bei vyskupų, kiti lietuviai prelatai bei aukšti dvasiškiai, Lietuvos Ministeris prie šv. Sosto J. E. Girdvainis bei visą Romos lietuvių kolonija.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

Ypatingai šiltai prel. Mincevičių pasveikino Lietuvos Diplomatines Tarnybas ir savo vardu jos Šefas min. Lozoraitis.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ATGAIVINAMA LAISVŲ JŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGA

Tremtyje, Hanau, atgaivinus Lietuvių žurnalistų sąjungą (Lietuvoje jokios žurnalistų organizacijos nebuvo iki 1960 metų), ji visą laiką veikė. Dugumai žurnalistų išemigravus šiaurės Atlanto, sąjungos centras buvo perkeltas į Ameriką, kur keliu metus veikė. Deja, jis apirio.

Pirmojo Kultūros kongreso metu buvo bandoma žurnalistų sąjungą atgaivinti. Buvo išrinkta organizacinė grupė. Bet ir iš to nieko aiškesnio neišėjo.

Po 15-kos metų emigracijos jau susidarė aiškesni plunksnos - mašinėlės darbininkų kadrų. Ir todėl susirūpinta žurnalistų sąjungą atgaivinti arba naujai suorganizuoti. Kanadoje gyvenę žurnalistai kviečiami į bendrą darbą — organizuoti. Prašomi atsilepti N. L. red. adresu.

PABALTIJO ŽENKLELIAI

Vakarų Vokietijoje, Baltų draugija išleido seriją propagandinių ženkliukų „Laisvasis Baltis“ — „Laisvoji Europa“. Tai pritaikyta prie šių metų išleistų Europos pašto ženklelių (išleido Europos Pavergtųjų Tautų Seimas) ir atvaizduoja Lietuvą, Latviją ir Estiją, spygliuota viela atskirta nuo Laisvosios Europos. Serija išleista dviem spalvomis (mėlyna ir geltona). Vieno ženkliuko kaina DM 0,25. Užsisakyti galima: mokyti. Fr. Skerys, 684 Lampertheim - Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium, Schloss Rennhof, Germany; arba adresu: Baltische Gesellschaft in Deutschland e. V., 8000 München 15, Lessingstr. 5, Germany.

VILNIUJE FILHARMONIJOS SALĖJE

atidarius vargonus, lapkričio mėn. įvyko du vargonų koncertai. Vieną koncertą išpildė iš R. Vokietijos atvykęs V. Scheitelich, kitą — lietuvis Leopoldas Digrys. Pagal J. Spigelglazą „Tiesoje“ (nr. 263) Digrio koncerto programa buvo sukurta sudėtingesnė ir įdomesnė. Beveik visi atlikti kūrinių būvę stambios formos (Bach, Frank, Vivaldi). Nusiskysta, kad šiuo metu Lietuvoje tėra tik vienas vargonų muzikos kūrinytis — S. Vainiūno koncertas vargonams ir smuikui su orkestru. Naujus kūrinius šiuo metu kuria muzikai J. Juzeliūnas, J. Karosas ir T. Makačinas. E.

LIETUVIŠKOS RADIO TRANSLIACIJOS LIETUVA

Madridas — pagrindinė valandėlė transliuojama kasdien Lietuvos laiku 21,35 iki 21,55 val. 31 m banga. Kiekviena programa kartojama kitą dieną 8,25 val. ir 17,40 val. Lietuvos laiku, 49 m banga.

Roma — lietuviškos valandėlės laikas — kasdien nuo 22,50 iki 23,10 val. Lietuvos laiku. Bangos: 41 ir 50 m.

Vatikanas — radijo siųstuvo lietuviškoji valandėlė: kasdien nuo 20,15 iki 20,30 val. Lietuvos laiku ir sekmadieniais dar nuo 10,30 iki 11,00 valandos. Bangos: 19, 25, 31 ir 196 (vidurinės).

LIETUVIŠKA MUZIKA KIEJE

Kijeve įvykus šimtosios filharmonijos metinėms, įvyko lietuviškos muzikos koncertas. Buvo atlikta Ed. Balsio, V. Laurušo ir A. Račiūno veikalai. Be kompozitorių Račiūno ir Laurušo dalyvauti festivalyje išvyko dar smuik. A. Livanas, pianistės O. Stenbergaitė ir Z. Noreikienė ir solistas V. Noreika.

KIEKVIENAI DIENAI KALENDORIUS

ir šiemet išleistas Nidos leidyklos Londone (1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain). Kalendorius viršelyje turi Lietuvos Vytį, o tekste daugelį pasiskaitymų ir naujų žinių.

„GABIJA“ IŠLEIDO LIETUVIŲ MENININKŲ

kūrinių graf. reprodukcijas su pritaikytomis vokais. Išleista šių autorių: A. Makūnaitės, V. Igno, T. Valiaus, D. Tarabildienės kūrinių reprodukcijos. Užsakymai siunčiami: „Gabijs“, 87-85, — 95 Street, Wodhams 21, N. Y., USA.

AUKŠTUSIUS MOKSLUS AUSTRALIJOJE

baigė šie lietuviai: Vytautas Šliogeris komerciją, Nijolė Vaičiūgrytė ekonomijos mokslus, Dalius Sakačius gamtos ir matematikos mokslus, Aldona Mikužytė sąskaitybą, Jieva Pocienė meno skulptūrą, Antanas Lapšys architektūrą, Elvyra Krauzienė pedagogiką.

PASKAITA APIE DAILE

Australijoje Sydney šviesa surengė viešą dail. A. Šimkūno paskaitą. Prelegentas epidiaskopo pagalba rodydamas meno kūrinius iš įvairių epochų ir kultūrų, drauge teikė trumpus, bet charakteringus komentarus.

PORTRETISTAS Z. ŽILINSKAS

Dail. Zigmas Žilinskas, gimęs 1918 m. Viekšnių valsčiuje, meno mokslus išėjęs Kauno Meno Mokykloje ir Vilniaus Dailės Akademijoje ir papildęs juos Lenkijoje, Vokietijoje ir Danijoje, atsidūrė Kanadoje kiek vėliau už kitus tremtinius. Vietoj vykus vilks tinėse ar traukiniu į Vakarų, Z. Žilinskas iš Lenkijos pabėgo į Daniją mažų eskimų kajakais.

Iš Danijos atvykęs Kanadon, turėjo atlikti darbo prievolę ir tik po to perėjo į savarankišką portretisto gyvenimą, tapdamas vienu iš geriausių Kanados toje srityje besireiškiančių menininkų.

Šiuo metu Z. Žilinskas su šeima yra įsikūręs Burlingtone, prie Ontario ežero, kur augina 3 berniukus ir 3 mergaites.

Dail. Žilinskas šiuo metu vieši Clevelande ir yra pasirengęs nupiešti eilę portretų.

● Rašytojų klubo „trečiadienis“ Vilniuje buvo paskirtas 1863 metų sukilimo aptarimui, kurio metu Jurginis pasakojė naujų žinių.

● Apie Balzaką Lietuvoje išleista St. Cveigo knyga, kurią lietuviškai išvertė Vytis Petras.

● Vilniuje gastroliavo čekų dirigentas V. Smetaček.

TUKUMANO UNIVERSITETO TO PROFESORIUS,

agronomijos fakulteto vicedekanas, išrinktas Argentinos mokslininkų komisijos nariu, milijoninės Bunge ir Born premijos paskyrinui. Bunge ir Born firma paskyrė dvi metines premijas už geriausius mokslo darbus agronomijos ir veterinarijos srityse. Po milijoną pežų ir po aukso medalį kiekviena. Apie profesorius Antano Krapovickio paskyrimą mokslininkų komisijon, geriausio agronomijos mokslo darbo parinkimui, rašo visi Argentinos dienraščiai ir mokslo žurnalai. Mūsų tautos žmonių pakilimas ir pasaulines mokslininkų aukštumas puikiai garsina lietuvių vardą. Prof. Antanas Krapovickas yra šiemet mirusio Prano Krapovicko ir Elzbiotos Juodeikytės Krapovickienės sūnus. Jis, kaip ir jo broliai profesorius Petras ir inž. Pranas (s) Krapovickas yra gimę Argentinoje.

● Dailininkas K. Zapkus Čikagoje meno festivalyje McCormick Place laimėjo pirmąją premiją, 2,500 dol., už didžiulį tapybos darbą „Sikstina“.

● Dr. J. Girmius lapkričio 24 d. Čikagoje Jaunimo centre skaitė paskaitą tema „Tikintys ir žmogus bei Dievo“. Paskaita tema dr. Girmius yra parašęs ir knygą, kuri jau leidžiama.

John Drainie gyvena Maliorkos saloje, Viduržemio jūroje, bet pastoviai matomas pirmadieniais ir penktadieniais CBC radio ir televizijoje.

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

APSIKIO

Teisėjas: Aš turiu jūsų buvusios žmonos nusiskundimų, kad jūs jai nemokate alimėntų.

Kaltinamasis: Taip, ponas teisėjau, bet matote mano antroji žmona nėra tokia gera darbininkė, kaip kad aš tikėjau.

TURI SAUGIĄ VIETĄ

Pirmas vyras: Mano žmona visuomet atranda mano pinigų kur aš juos beapslėpčiau. Antras vyras: Mano žmona niekad manų neranda, nes aš juos laikau prie savo neadų kofinų.

BIZNIERIUS

— Turi puikią skrybėlę. Jonai!

— Taip, neblogą. Pirkau ją prieš penkerius metus, buvau tris kartus atidavęs valyti ir du kartus teko sumainyti restoranuose, ir štai dar vis kaip nauja.

RAMYBĖS

Keleivis buvo aukštai dangėje besikrengęs lėktuvu, kai staiga pilotas ėmė isteriskai juoktis.

— Kas taip juokinga? — klausė keleivis.

— Aš galvoju, atsakė pilotas, ką jie pagalvos bepročių namuose sužinoję, kad aš pabėgau.

TEISINGAS

Viršininkas: Kaip seniai jūs čia dirbate?

Darbininkas: Nuo to laiko, kai jūs įėjote pro duris.

NĖRA LENGVA

— Kai aš pas jus pradėjau dirbti, ar jūs neminėjote kažką apie algos pakėlimą?

— Taip, aš sakiau jei gerai ir sąžiningai dirbsi tai alga bus pakelta.

— Aha, aš žinoju, kad kažkur tai bus šunelis pakeltas.

IŠ PATIRTIES

Šešiametis Jonukas buvo nuvestas į ligoninę, kur gulėjo besergą jo tėvelis. Kai atėjo Jonukas prie tėvelio ir klausia jo:

— Tėveli, kada man leis pa matyti kūdikėlį?

IŠ KITOS PUSĖS

— Juozai, ar tu pagalvojai kada nors, ką tu darytum, jei tu turėtum Rokfelerio pajamas?

— To nepagalvojau, tačiau dažnai mastau, ką Rokfeleris darytų su mano pajamom.

MATEMATIKAS

Policininkas (profesorius, kuris buvo automobilio sužeistas): Ar jūs, pone profesoriau, pastebėjote automobilio numerį?

Profesorius: Numerio neatsimenu, tačiau pastebėjau, kad jei tas numeris būtų padvigubintas ir vėliau padaugintas iš savęs, tai išėjus kvadratinę šaknį iš tos sandaugos liktų originalus numeris tik su sėkėmis skaičiais.

PAVELDĖJIMAS

Tėvas: Nemanai, brangioji, kad mūsų sūnus gauna visą išmintį iš manęs?

Motina: Taip, mielas, be abejonės, nes aš dar visą savo išmintį tebeturiu.

— Sakai, už naujakurstę? — Už naujakurstę! — entuziastingai patvirtino Boria, bet pats nugėrė tik pusę.

Paulius buvo dar be pietų. Degtinė, nors ir pasaldinta kažkuo stipriai degino tuščią skrandį.

— Maitiniesi restorane? — pasiteiravo jis Borios.

— Privačiai. Visai netoli, už upelio. Puikiai šeria, ir nebrangu. Nori, parekomenduosiu?

Lauritėnas degėsi cigaretę, ir tai buvo gera proga neatšakyti į klausimą. Iš viso jis nenorėjo per daug išsipareigoti Boriai, juo labiau dabar, kol dar nebuvo sutikęs Aldonos.

— Vakarais nueini ant tilto palydėti saulės?

— O kaipgi! Vakare, brangusis, čia būna tokie paradai, kad tik pirštus laižyk. Kas per tautai, kokios gracijos! Arba vėl — jaunystės šviežumas. Tiesiog pasaka! — Perminskis pripildė taureles, ragindamas pažūrėti į Paulių. — Šaliut!

Paulius jau kelis kartus norėjo kilti nuo stalo, bet Perminskis vėl užvesdavo kalbą, ėmė kritikuoti Tarybų rūmų projekto naująjį variantą (jam, nežiūrint visų pastangų, nepavyko išpirkti į grupę, ruošusią šį objektą), atkakliai siekė išgauti Lauritėno nuomonę. Kalbėjo jis, karštai gestikuodamas trumpėmis rankomis, kažkaip keistai krutindamas ūsus virš putlių lūpų.

— Tu atsimeni fasado centrą? Aš jau tada sakiau, kad tai ne fasadas, o kažkokia, atspirašant elevatoriaus siena! Sutinku: Tarybų rūmai! Didingas monumentalus, epochos dvasia, klasika ir liaudiškumas! Visa tai turi čia praskambėti kaip nedalomai vienybė. Tu sutinki su tuo? O ką jie daro? Ką jie daro, pasakyk tu man? — Perminskis išpūtė akis, ūsu brūkšneliai vėl sujudojo. — Jie viena akimi kopijuoja Lietuvos Banko rūmus, o kita žvalgosi ir užsienietiškus pavyzdžius! — Boria išpėjamas pakėlė aukštyn putlų pirštą. — Funkcionalizmas! Taip, jie išliūli stengiasi šitai pratępti!

— Bet juk tai vienas iš variantų, — gūžtelėjo pečiais Lauritėnas ir vėl išžiūrėjo pro langą. — Jis neturi jokios eigos. Ir iš viso ar turės kada — dar klausimas.

Perminskis sukluso. Bet Lauritėnas daugiau neištarė nė žodžio. Jis tik užgesino smilkusią cigaretę ir pakėlė toliau nuo savęs tuščią stiklėlį.

— Dar klausimas... — po minutės lyg ir vėl prisiminė Paulius. — O dabar jau laikas pasižvalgyti po Pajūrį, papieptauti. Ačiū tau už vaizdus, už paslaugas. Boria pakilo kartu. Atlydėjęs Lauritėną iki restorano, jis kitoje gatvės pusėje pamatė naują pažįstamą ir, rankos mostu atsisveikinęs, nuskubėjo prie jo.

Dar prieš saulės laidą Lauritėnas kartu su vasarotojų minia patraukė tilto link. Didelė, šaltai raudona saulė sėdėjo debesy, žadėdama vėjuotą ryt dieną. Parke dūdų orkestras grojo senovinį „Mančūrijos kalvų“ valsą. Kavinėje, įrengtoje ant kopos, sužibo elektros šviesos. Paulius kelis kartus nusiūpsniavo iki tilto pabaigos ir atgal, stengdamasis pažvelgti į kiekvieną praeivio veidą.

Aldonos nebuvo matyti.

Iš jūros padvelkė atšiaurus vėjas, ir Paulius niūrus patraukė atgal. Eiti vienam į parką nebuvo noro, ilgiau slankioti gatvėmis — taip pat. Nieko kito neliko, kaip tik užsukti į pirmą pasitaikiusią užkandinę ir, išgėrus puoduką kavos, traukti namo.

Prie prekybos stovėto pirkėjų eilutė, laukianti ungurių. Lauritėnas nesusigundė proga: šios žuvies jis niekad per daug nemėgo, o po to, kai kažkas papasakojo, kad unguriai minta skenuoliais, ėmė tiesiog jauti pasišlykštėjimą jais.

Nuotaika ir taip buvo pakankamai bauri. Kavos niekas negerė. Matyt, niekad jos čia ir nebuvo. Užsisakęs erkėtą drebučiuose ir butelį alaus, jis kurį laiką stebėjo vakarienuojančius, mąstė. Ir tai, kad nepavyko sutikti Aldonos, ir situacija, vertusi pasinaudoti paslaugomis Perminskio, prieš kurį jis pats nieko neturėjo, tačiau neįtėjo ir simpatijų. — viską nudažė tamsia spalva. Dargi sumanymas pervažiuoti į Pajūrį dabar jam pasidarė kvailas, beprasmiškas. Prie gretimio staliuko sėdėjusi moteriškė su dviem vaikais nejuočiom priminė namus, šeimą. Apkūni ir pilnaskruostė, ji rūpestingai dalino žuvį berniukščiams ir primygtinai ragino valgyti. Abu papūstžondžiai, kaip vandens lašai panašūs ir motiną savo išvaizda, matyt, buvo gana skirtingų charakterių. Vyresnysis, visas palinkęs ties lėkšte, darbavosi rimtai ir susikaupęs, netgi paraukęs kviečio spalvos antakius; mažasis — Priešingai — grąžėsi į visas puses, mataravio grindų nesiekiančiomis kojomis, o pajutęs nukreiptą į save Lauritėno žvilgsnį, sumirkčiojo didelėmis akimis ir linksmai pratarė: „Dėdė!“

„Tėtė!“ — kažkodėl pasigirdo Pauliui, ir jis sutrikęs, rausdamas nusuko žvilgsnį šalin.

Nurięs kelis sprangius kšnius, Lauritėnas išgėrė alų ir išėjo. Gatvėje jau degė elektros lempos. Minia pastebimai tirpo. Tik jaunimas, lydimas nerūpestingo klegesio ir juokų, atkakliai tebešlifavo šaligatvius.

Lauritėnas dar kartą apsuksęs kvartalą, grįžo namo.

Naujo neatnėję ir kitos dienos priešpėtis. Ilgai plūduriavo tiršta rytmetinė migla, kol pagaliau vėjas praskleidė debesis. Tik apie pietus pirmą kartą nusiūpsėjo saulė, ir būriai vasarotojų lenktyniaudami paskubėjo į paplūdimius.

Prie tilto plaikstėsi išpėjanti raudona vėliava. Bangos greitai augo, vis dažniau ir dažniau lauzydamos keteras netoli kranto. Žuvėdros, kupinos kažkokio joms vienoms suprantamo nerimo, blaškėsi virš bangų, beviltingai mėgindamos sučiupti grobį.

Išbridęs į krantą, Paulius prisijungė prie nepažįstamų žmonių, žaidusių kamuoliu, ratelio. Nuo staigių mostų, intensyvaus judėjimo netrukus atšilo visi raumenys, pasidarė lengva ir gera. Jis taip įsitraukė į žaidimą, jog net nepastebėjo, kada užpakaly stabtelėjo Boria.

— Kraft durch Freude? — nusijuokė Beliami. — Einau į parką, Pauliau? Ten, aš esu tikras, persikėlė visas kurorto centras.

Lauritėnas padėkojo nepažįstamiesiems už draugiją ir patraukė su Borija.

Parkas iš tiesų buvo pilnas vasarotojų. Jie būriavosi apie gulbes, plaukiojusias tvenkinyje, mėgavosi saulės atokaita (nuo vėjo dengė pušynas), pripildė alėjas ir staliukais nuriuotas bufetų aikštelės.

Netoliese dailininkų vilos juodu prisėdė ant suoliuko.

— Na, kaip tau šimet Pajūrys? — užklausė Perminskis. Paulius gūžtelėjo pečiais, nesirūždamas ką nors sakyti. Pajūryje, išskyrus keletą trumpų komandiruočių, jis buvo pirmą kartą.

— Publika vis dar labai atsitiktinė, — žinovo balsu už jį atsakė Boria. — Daugelis, matyt, ims atostogas nuo liepos antrosios pusės. Ir žinoma, neapsiriks: oras kol kas labai nepastovus.

— O kas gali užtikrinti, kad būtent antroje liepos pusėje neprasisdės patys lietūs? Prognozės...

Iš šalutinės alėjos išsuko dvi moterys ir pamažu ėmė tolti.

Užteko vienos akimirkos, kad Paulius atpažintų Aldoną. Perminskis jam dar kažką aiškino, remdamasis pažįstamo sinoptiko samprotavimais, bet Lauritėnas jau nebegirdėjo nė vieno žosio.

„Kaip atsikratyti juo? — supulsavo nerami mintis. — Drauge eiti? Supažindinti? Kažin ką prifantazuos... išskambins po visą miestą...“

Jis staiga pakilo ir atsiprašė.

— Atleisk, Boria, man reikia eiti. Iki pasimatymo. Ant suoliuko liko Perminskis, apstulbintas ir suglumęs.

Aplenkęs kelias vasarotojų grupes, Paulius vėl pamatė abi moteris. Pašaukė Aldoną. Ji išgirdo ir atsiskuko.

1) Jėga per džiaugsmą? (vok.)

Bus daugiau.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

KO SIEKIA JŲRŲ SKAUTIJA?

2. Visa LS Sąjungos vadovybė 1961 m. pradžioje patenka į nepatyrusių, be organizacinio atsakomybės jausmo, tačiau dideles nepažabotas ambicijas turinčių jaunuolių rankas. Tuoj pat norėta pasirodyti autoritetingais, tad pirmiausiai atkreipiamas dėmesys į jų ryš skautus, kurie tvarkėsi truputį kitaip ir savarankiškiau.

Užmirštant, kad jūrų skautai savo formų įvairumu ir organizacine struktūra analogiški yra prilygę brolijos ir seserijos apimčiai, turi savo šakas: jaunesniusius jūrų skautus-es atitinkamai skautų vilkiukams-paukštytėms, jūrų skautus-es, atitinkančius skautams-ėmėms, jūrų budžius - gintares, prilygę tančius skautams vyčiams — vyr. skautėms, jūr. skautų aka deminę korp. Gintarą tolygią korp. Vytis ir jūrų skautininkus-es, — buvo imtasi priemonių suliginti juos su seserijos ar brolijos mažomis šakelėmis, paneigiant bet kokias iki tol turėtas teises ir privilegijas.

Jūrų skautų vadovams pasipriešinusi, kad paskutiniai su vivaldos likučiai nebūtų atimti, LS Sąjungos vadovybė, praktiškai tarybos pirmininkas ir brolijos vyr. skautininko vaduotojas, ėmėsi represinių priemonių: pradėjo su LSS Garbės Teismo pagalba bei administraciniais patvarkymais mėtyti senus jūrų skautų vadovus iš LS S-gos, einamųjų pareigų, suspenduoti nuo veiklos ir t. t. ir pagaliau sau palankia prasme aiškinti bei interpretuoti LS Sąjungos statutą, LS Sąjungos statutas savo laiku paneigtas, pamintas ir ignoruotas akademikų maišto metu, dabar staiga tiems patiems maištininkams pasidaro „švenčia karvė“.

Tokiai padėčiai egzistuojant nuo 1962 m. rudenio iki 1963 m. kovo m. 14 d. jūrų skautų vadovai mėgino su LS Sąjungos vadovais aiškintis ir tartis, tačiau geriausi jūrų skautų vadovų norai ir padėtos pa stangos nuėjo niekais.

1962 m. pabaigoje, po ilges

nių derybų su brolijos vyr. skautininku, buvo padarytas su sitarimas, kurį jūrų skautų atstovai ir vyr. skautininkas parašais patvirtino. Šiuo susitarimu, vyr. skautininkas pripažino jūrų skautams savivaldą brolijoje, tačiau pralinkus dviem savaitėm, vyr. skautininkas, atrodo kitų sąjungos vadovų paspaustas, šį susitarimą sulaužo ir negarbingai nuo jo atsietė. Ryšium su tuo jūrų skautų vadai, matydami, kad su dabartiniais LS Sąjungos vadovais negalima bus rasti bendros kalbos ir bet koks tolimesnis bendradarbiavimas neįmanomas, nutarta, pasiliekančią LS Sąjungos apimtyje, jūrų skautų - skautų vienetus ištraukti iš Brolijos ir Seserijos apimties, kas 1963 m. kovo mėn. 14—15 dd. buvo padaryta. Šis nutarimas 1963 m. birželio mėn. 15—16 dd. Toronte, Kanadoje įvykusiame vi suotiniame jūrų skautijos vadovų-ų suvažiavime buvo patvirtintas, ir vietoje buvo išrinkta Jūrų Skautijos Vadovybė.

Aišku, po to prieš jūrų skautų vienetus, vadovybę ir paskirus vadovus pasipylė visa eilė šmeižtų, nutarimų, rezoliucijų, skelbimų ir pranešimų.

Šiemet vasarą skautai suorganizavo savo jubiliejinę stovyklą į kurią Jūrų skautija irgi pasiuntė savo reprezentacinę vienetą. Vienetas nebuvo priimtas stovyklauti ir dar paskirti gandai, kad nebuvo priimti todėl, kad girti atvažiavo...

Visą laiką užjūryje Skautų Sąjungoje ėjo vidujinės pešty nės — Čikagoje, Los Angeles, Clevelande, Bostone, Toronte. Teko man dirbti apie dešimt metų Brolijos radijoje, tai žinau gerai tas smulkmenas. Kad ir jubiliejinėje stovykloje vadai aiškindamiesi tarp savęs nuomonių skirtumus, krūmuose turėjo mušty nes. Skautai ir skautės rašė tai laiškuose savo draugams ir tėvams.

Stovyklos viršininkas stovykloje suruošė „Jūros dieną“

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
Transliuojama kas antrą sekmadienį pradedant
spalio 6 d.—10 v. vak. per CFMB stotį—Banga 1410 kh.
Programos vedėjas — L. Stankevičius.
Tel.: 669-8834.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

ATSIŪSTA PAMINĖTI

V. Mingėla. **TAU, JAU, NOJI LIETUVA.** Dvi suka tist minint: Atlanto nugalėtojų, Dariaus - Girėno, tragiško žuvimo 30 metų ir Detroito Dariaus - Girėno klubo 10 metų. Redagavo Vladas Mingėla, išleido visuomenės aukomis Detroito Dariaus - Girėno klubas. Viršelis dail. J. Juodžio. Nepažymėta leidinio nei data, nei kaina. Gaunama adresu: V. Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl. Detroit 3, Mich., USA.

STUDENTŲ GAIRĖS 1963 metų Nr. 40. Naujoji JAV lietuvių studentų sąjungos (bendrosios valdyba), pradėjusi gražiai veikti, išleido gražų Studentų Gairių numerį, kuriame pasisakyta aktualiais klausimais. Adresai: redaktorius, R. Griškėlis, 8485 Dixie Lane, Dearborn Hts, Mich. 48127.

dalyvaujant gal 3 jūrų skautams... Skautai vyčiai yra valti (žiūr. Draugą 1963 m. spalio 9 d.). Tas pats viršininkas dabar kandidatas į Brolijos vyr. vadovo postą, anksčiau turėjo didelį norą būti jūrų skautų skyriaus vedėju — tam sumanytai nepaėjus, perėjo į pėstininkų eiles ir ėmė „bausti“ Jūrų Skautiją.

Buvo ir yra nemažai blaiviai galvojančių skautų ir skautų vadovų ir vadovių, kurie nepritarė ir smerkė dabartinę S-gos vadovybės nebroliską laikyseną Jūrų Skautijai ir dar žygius sulaukyti įsisiūbavusių vadus, bet tas nieko negelbėjo.

Viešai skelbiama, kad jūrų skautų-čių reikalavimas savivaldos tai yra tik kelių asmenų keliamas triukšmas. Bet kaip paaskinti tai, kad Jūrų Skautijos radijoje registruosi per 30 skautininkų-kių ir apie 580 jūrų skautų-čių ir korp. Gintaras narių, maždaug apie 20% visos Lietuvių Skautų S-gos?! Jūrų Skautijos vadovybė pakartotinai pareiškė, kad ir negalvojama pasitraukti iš LSS, kodėl tas nutylima?

DĖL ATEITIES

Viena aišku, kad jūrų skautės irskautai nebegrįš atgal į Seseriją ir Broliją, nes per daug skaudūs prisiminimai. Be to, turi teisę patys savo reikalus tvarkyti ir „pėstininkų“ globa jiems nereikalinga, nes pra eityje buvo pragaistinga. Užsiėmimai ant vandens nežinant atsargumo nuostatų ir neturint patyrimo, gali būti labai pavojingi. Ne skautų vadai būtų at sakomingi, bet visi pulpt jūrų skautų vadus, jei kokia nelaimė atsitiktų.

Toliau, jūrų skautai, nebūdami savame krašte, neteko at ramos ir vieno iš svarbiausių

USA, administratoriaus, A. Jo kubaitis, 17166 Freeland, Detroit, Mich., USA.

Laimutis Švalkus. DIDŽIOJI AUKA. Kovojančios Lietuvos trijų veiksmų drama. Išleido „Saltinis“, Londonas, 1963 m., 63 psl. Kaina 0.50 dol. Gaunama: 21, The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, Great Britain ir kitur. Si Anglijos lietuvių scenose pasirodžiusi patriotinė drama iš 1918 — 1950 m. laisvės kovų ir bolševikinių trėmimų sulaukė stipraus pasisekimo. Lengvai pastatoma. Trunka apie pusantros valandos.

LIETUVIŲ DIENOS lapkričio mėnesio numeris idėjo pias tesnį pasisakymą apie Lietuvių Enciklopediją ir pasikalbė jimą su leidėju J. Kapočium, ryšium su 10 metų sukaktuvė-

uždavinį — padaryti Lietuvą jūrine valstybe. Bent simbolinis ryšis reikėtų palaikyti su Baltijos jūra. Ar ne laikas atėjo padaryti ką nors tokio, kas būtų reikšminga jūrų skautų istorijoje. Ar Jūrų Skautija visai išsivijai padedant, negalėtų suorganizuoti būriavimą per Atlantą?

Viskam pinigų atsiranda, atsirastų ir gerai jachtai, o įgula — lietuviška. duotų jūrų skautai. Turime vieną lietuvių perburiavusių Atlantą. Deja, aplink kybėms susidėjus, jis buriavo su lenkiška įgula ir po lenkų vėliava.

Jūrų skautų jachta galėtų pasiekti bet kurį Baltijos uostą, o vėliau tą jachtą atgabė nus į didžiulius ežerus, ar kitur, galėtų būti naudojama, pa ruošimui jūrų skautų vadų.

Organizuojant būriavimą per Atlantą, į talką turėtų ateiti senieji jūrų skautai ir Lietuvių Jūrininkų Sąjunga Užsienyje. Daug buriuotojų yra per bėgę Atlantą, kai kurie vieni, be įgulos. Jeigu vienas žmogus sugeba tai padaryti, tai ko dėl to negalėtų padaryti, su vi suomenės pagalba, Jūrų Skautija?! Gal vėl reikėtų kreiptis į moteris. Kadaise jos susior ganizavusios į Lietuvos moterų tautiniam laivynui remti sąjungą — nemažai padėjo jūrininkystės mokslus einančiam jaunimui, jūrų skautams ir žurnalui „Jūra“. Tad gal reikėtų moterims vėl sukurti ir sudaryti sąjungą parėmimui sumanyto būriuoti per Atlantą.

Baigiant norėtusi tautiečiams priminti, kad laikai keičiasi ir ateities Lietuva bus jūrinė valstybė ir jai reikės jūrinų specialistų. Būriavimas per Atlantą gal priverstų jaunimą susidomėti jūra ir laivais.

Jūreivis.

WINNIPEG, Man.

KAZIMIERUI MUSTE IKIUI MIRUS

Kazys Musteikis buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr. Kurkliečių km., nepasiturinčių ūkininkų šeimoje. Dar vaiku būdamas išvyksta į tolimąją Rusiją ir apsigyvena Charkovo mieste.

Čia jis dirba įvairiuose fabrikuose, atlieka caro armijoje karinę prievolę ir 1917 metais čia jį užklumpa kruvinoji rusų revoliucija. Jos metu papuola į kalėjimą už „spekuliaciją“. Išsivadavęs, skubiai arklukais grįžta į Lietuvą. Apsigyvena Panevėžio mieste. Čia kiek padirbėjęs vyksta į Ameriką įeš koti laimės. Kanadoje apsigyvena Winnipego mieste. Čia ir

mis; L. V. Liaudininkų suvažiavimą, Vasario 16 gimnaziją ir kt.

TECHNIKOS ŽODIS 5 nr. paskelbė idomų K. Burbos straipsnį apie pagreitiniojus (acceleratorius). Straipsnis idomiai iliustruotas.

CHRUŠČIOVAS SUKIRPO ENCIKLOPEDIJĄ

Lietuvos sovietinė enciklopediją iš 30 tomų Nikita sukir po iki 3-jų, kurie kažin iš viso ar išeis. Ir latviai buvo supro jektavę 30 tomų sovietinės enciklopedijos, bet ir latviams Nikita nukirpo iki 3-jų.

Galima ir suprasti draugą Nikitą: kiek jis vargų turi su sovietinės rusiškos cenzuravimu, braukymu, senųjų lapų iš kirpimu ir naujų įstatymu... O čia dar užsikorė lietuviai, latviai, na žinoma, po jų sek ty Stalino tautiečiai, kazakai, uzbekai ir tt. Kur visus galima patenkinti? Duonos nėra, o čia įsigėdė enciklopedijų!..

LIETUVOJE LEIDŽIAMŲ VOKIEČIŲ AUTORAI

Po latvių knygos savaitės, spalio m. pabaigoje Vilniuje vyko ir vokiečių knygos savaitė, „Vilnius“ kino teatre buvo suruošta vokiečių knygos paroda. Kaip įprasta, atvykę rytų Vokietijos rašytojai vykdė pokalbius „apie dra ugystę ir taiką“. „Tiesos“ pas kelbtais duomenimis (nr. 253, spalio 27), pokario metais Lietuvoje išleista 57 vokiečių autorių knygos. Verti mai iš vokiečių kalbos sudaro 9% visų vertimų į lietuvių k. Žinoma, tai daugiausia knygos rašytojų, kurie priimtini rytinei Vokietijai ir pačiai So vietijai (A. Seegers, A. Zweg, H. Fallanda, L. Feucht wanger ir kt.). E.

prasideda jo pirmoji pakopa į pinigą. Skūpauja, nedavaigo, krauna pinigus ir mušasi į ur tą. Iš Lietuvos atsikviečia 1942 m. savo žmoną Galią, kuri buvo lenkų kilmės ir pilnai atatiko jo narakteriui. Čia greit išgija namus, ir prie jų išdygsta dar visa eilė jų ir galiausiai kimoa į biokus. At doro bankuose nemažas sumas ei namųjų sąskaitų, kurios vis au ga ir atnesa nemažus nuosim čius.

1957 m. miršta jo brolis Jo nas, kuris Kazimui irgi paueka visas savo gyvenimo santau pas — 8,000 dol. grynas pi nigaiss.

Ivusteikiai, kaip bevaikiai išlaici turi mažai, o pajamos auga.

1952 m. miršta žmona Ga lia. Kazimieras ueka vienas. Pingų daug, o gyventi neue ra kaua. 1961 jis dažnai ir sa kyvaavo: „Grazus pasauiss, uet uk jau ne dei manes“.

Jau 1948 m. dar gyvenda mi abu, ivuseikiai buvo padarę savo 1-mą testamentą ir vis ką užrašę savo podukrai ivas taziiai ivusteikytei - Kickus, Ci kagoje.

Kiekvienas asmuo testamen to turinį gali laikyti pasiapyje, kol jis yra gyvas, jei jis to nori.

Testamento sudarytoji mi rus, jokios pasiapties neuega li buti. Kuomet testamentas (Last Will and Testament) yra teismo priimamas patvirti nimui, jo turinys rekorduojamas ivrobate teismo knygoje, tuomet kiekvienas sumeresuo tas asmuo turi teisę ir gali patikrinti jo turinį ir ape tai pa tyres gali viešai skeibti.

Kuomet 1952 m. G. Mustei kienė ištkio pirmas sirdies prie puolis ir ivusteikis, matyda mas, kad nebėra juokų, juodu sudarė tarpusavio dokumentą (ne testamentą), kad vienam kuriam mirus, visas judomas ir nejudomas turtas liks gyvam likusiam.

Be to, Musteikis dar pridė jo pastabą, kad ir antrajam mi rus, turtas pereis jo podukrai M. Musteikytei - Račkus, Čika goje.

Musteikienė to prierašo ne suprato, ir ilgai krintosi, kalbėdama, kad tuo atveju, jei Kazys mirs pirmas, jos rankos bus surištos. Todėl ji mirdama vyruui pasakė: „Dabar galėsi pasimti viską — man neberei kia“...

S. m. gegužės 8 d. 3 val. aš užsukau pas Musteikį į namus. Nukelta į 6-tą psl.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couverte St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVES KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmst. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

Sun Life Assurance Company of Canada

MALONIAI PRANEŠA, KAD

Albertas Kinderis

ALBERT KENDARIS

YRA JŲSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.

Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo patarnavimai bei patarimai yra suteikiami be jokio išpareigojimo ir nemokamai.

Pasimatymui molonėkite skambinti:

Darbe: 866 - 6411

Namuose: 484 - 8360

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodelioju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montrea 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

KANDIDATAS Į SLA
VICEPIRMININKUS

S. JOKUBAITIS

Kanados kandidatas į SLA Pild. Tarybos Vice-prezidento pareigas.

SLA Kanados lietuvių tarpe yra žinomas kaip rimta organizacija. Norint plėsti susivienijimo veiklą, reikia, kad ir Pild. domoj Taryboje būtų nors vienas asmuo iš kanadiečių SLA narių.

Sitą turint omenyje, Pittsburgh Seime ir buvo pakeista SLA konstitucija, įgalinant Pild. Tarybą rinkti ir Kanados piliečius — SLA narius.

Mes prašome Jūsų savo kuo pos susirinkime nominuoti ir išrinkti į SLA Pild. Tarybą vice-prezidento pareigoms gabų ir jauną asmenį, kanadiečių — Stašį Jokubaitį, kuris yra daug su siuvenijimui pasidavęs, Kanados jaunuolių k-jos pirminkas SLA centre, atstovas ir Toronto 236 kp. pirmininkas.

Stasys Jokubaitis yra žinomas kaip visuomenininkas ir gabus organizatorius. Jis prie SLA yra prirašęs veik 200 na ujų narių.

S. Jokubaitis, būdamas jaunas ir energingas vyras, bendraudamas su jaunimu ypač kul tūrinę veiklą, būtų naudingas ir SLA Pild. Taryboje. S. Jokubaitis yra dirbęs apdraudų bendr. ir turi patyrimo.

Siandien Susivienijimui reikia — naujų — jaunų žmonių. Nominuokite ir išrinkite į SLA Pild. Tarybą viceprezidento pareigoms gabų ir jauną asmenį Stašį Jokubaitį.

Nominacijos Komitetas: Visuomenininkas J. Strazdas, 236 kp. Toronto. Z. Piliponis, pirm., 278 kp. St. Catharines. P. Polgrimas, Fin. sekr., 278 kp. St. Catharines. Redaktorius J. Kardelis, 123 kp. Mont real. O. Jokubaitienė, pirm., 20 kp. Cleveland, USA. Z. Pu lianauskas, pirm., 72 kp., Ham ilton. V. Bačenė, vicepirm., 236 kp. Toronto.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

KANADOJ DIDELIS
SVIESTO PERTEKLIUS

Paskutiniaisiais metais Kanados sviesto gamyba pasiekė 360 milijonų svarų per metus, 150 mil. svarų daugiau negu praėjusiais metais. Gamyba pastoviai kyla, todėl Kanados sandėliuose dabar yra 200 milijonų svarų sviesto atsargų. Bet gamyba kyla ir atsargos sandėliuose auga.

Taip vyksta todėl, kad Kanados vyriausybė sviesto gamybai palaiko. Ūkininkams už sviesto svarą mokama 64 centai. Tai yra aukšta kaina ir dėl to Kanada sviesto eksportuoti negali į užsienius. Didžiausia sviesto importėre yra Anglija, ypač Londonas. Bet Anglija už sviesto svarą moka tik 52 ct., kai Kanadai reikėtų mokėti nemažiau kaip 64 ct. Todėl Anglija sviestą perka Australijoje, N. Zelandijoje ir kt., kur jis pigesnis. Sviesto atsargų susikrovimas Kanadai brangiai ateina. Reikia išlaikyti per 100 sandėlių ir tas metams kaštuoja apie 4 mil. dol.

A. VENGRIS APIE
LIAUDIES TEATRUS

Nepr. Lietuvos laikmečiu pasireiškio gabaus kritiko Ant. Vengrio žodžius, liaudies teatras byloja apie Lietu voje skatinamos „socialistinės kultūros“ ūgį bei išplėtimą. A. Vengris, kalbėdamas apie komunistų 21-jo suvažiavimo nu tarimus, pripažino, kad iš So vietijoje veikiančių 5,000 liau dies teatrų Lietuvoje teveikia 10 ir jų lygis dažnu atveju — žemokas. Labiau iškelti Kau no Mokytojų namų, Alytaus liaudies teatras ir Švenčionėlių kultūros namų dramos ratelis. Vengris pastebėjo: ne viena me liaudies teatre, dramos ratelyje dar tenka matyti spektaklių, kur akį rėžia „nuogas natūralizmas, režisūros ir vaidybos beįėjškumas“. Tegali ma paklausti, kodėl taip silpnais teatrams paskirti net aštuoni žurnalo puslapiai, paskelbtas literatūroje bei teat ro reikaluose nusimanancio žmogaus apžvalginis straipsnis? Tik todėl, kad ir liaudies teatras laikomas viena priemonių skatinti komunistinį auklėjimą. E.

● Dail. A. Galdiko meno kūrinį paroda lapkričio 27 dieną atidaroma Čikagoje, Čiurlionio galerijoje.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje,

bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną.

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Skelbimas Nr. 3.

DIEVO KARALYSTĖ
Tėsinys.

Sitie — „Abraomas, Izaakas ir Jokūbas ir visi pranašai“ bei senovės vertingieji, apie kuriuos kalbėjo mūsų Viešpats ir jo apaštalai (Mato 8:11; Zydams 11:44), išlaikę savo ištvyrimą, bus pabudinti iš mirties tobulais, pilnai atsteigtais į žmoginį tobulumą. Todėl jiems nereikės prisikėlmo „i teismą“, nusitęsiančio per ištisą tūkstantį metų, į kurį pateks visa likusioji žmonija. Ir šita tobulybė gelbės jiems tiesioginiai susisiekti su dvasiniais karaliais ir kunigais. Dvasinėms esybėms nebereikės pasidaryti sau žmoginius kūnus ir tokiu būdu suteikti pasauliui įstatymų ir pamokymų. Adomas, kol buvo tobulas, pirm nusidėjimo, taip pat galėdavo tiesioginiai susisiekti su dangiškais galybėmis. Panašiai galės susisiekti ir senovės vertieji, kuomet jie bus atsteigti į tobulumo stovį.

Tačiau šitie žemiški valdovai ne bus „karaliais ir kunigais“, bet didžiojo Karaliaus paskyrimu, bus „kunigaikščiais visoje žemėje“ atsižymėjusiais viršaisiais, valdytojais ir mokytojais.

Artimas Susisiekimas Tarp

Karalystės ir Jos Atstovų

Labai aišku, kad žemiškoji karalystės valdoma turės artimų susisiekimų bendravimų su dvasiniais jos valdovais. Jie bus giminingi vieni su kitais kaip tėvas su vaikais ir bendraudami išvien dalyvaus dangiškoje valdžioje, bet tik dangiškoji turės galios duoti įstatymų, žemiškioji gi įvykdydys išleistuosius įstatymus. Kaip parašyta: „Iš Siono (dvasinės karalystės) išeis įstatymas, ir Viešpaties Zodis (dieviškioji nurodymai, „kunigaikščiams“ tarpininkaujant) iš Jeruzalės“. — Izaio 2:3.

Karalystės įkūrimas

„Nuo to laiko skelbiama Evangelija apie Dievo karalystę, ir kiekvienas braunasi į ją“ (Luko 16:16), priimdami Dievo duotąjį liudijimą. Daugiau kaip per aštuoniolika šimtmečių karalystės Evangelija buvo skelbiama ir atliko savo darbą — surinkimą iš pasaulio „išrinktuosius“, „nugalėtojus“. Per visą tą laiką jie laukė dangiškojo Tėvo laiko, kurio jie bus išaukštinti, apsiusti galybe ir padaryti jo karaliais ir kunigais valdyti ir mokyti nupirktuosius žemėje, nes tikėjimu ir paklusnumu bus duota jiems proga įsigyti amžinąjį gyvenimą. Per visą tą laiką karalystės klasė kentėjo prievartą, kurią padarė jai Ismaelio ir Ezavo klasė ir pats šetonas, šio pasaulio kunigaikštis, ir jo apakinti tieji tarnai. Mūsų Viešpats yra pasakęs: „dangaus karalystė kenčia prievartą, ir smarkieji sau ją grobia“. (Mato 11:12) Mūsų Viešpats, Karalystės Galva, kentėjo iki mirties; panašiai ir visi jo pasekėjai turėdavo nuostolių dėlto, kad buvo perkelti iš tamsybės valdžios į Dievo miesto Sūnaus karalystę. — Kolosiečiams 1:13.

Pasidavimas piktųjų prievartai neįvyko dėlto, kad prikaltasis ir pagarbintasis mūsų Viešpats neturėjo galios ginti savo žmones, nes po prisikėlimo jis pats pasakė: „Man duota visa galia danguje ir žemėje“ (Mato 28:18) Nepanaudo jimas tos galybės buvo daromas Dievo paskirtu tikslu. Dangiškojo Tėvo plane buvo „paskirtas laikas“ suteikimui didžios aukos už nuodėmes, ir kitas laikas įkūrimui karalystės jos galybėje ir didžiojo garbėje — valdyti ir laiminti pasaulį. Tarp anų dviejų laikų buvo ilgas tarpas surinkimui ir priren-

PADEKA

Visiems giminėms bei pažįstamiems A. A. brolių Stanislova Jurgutį lankiusiems, atsiuntusiems gėlių, užprašiusiems šv. mišias, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą, pareiškusiems užuojautą širdingai dėkoja

broliai Jonas ir Aleksas su šeimomis.

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieškomas Tonny Gulbin (Gulbins), 1939 metais ir vėliau gyveno Toronto mieste, Canada. Jieško pabėgėlį iš Lietuvos, Aleksandra Pinkowska (Pinkauskaitė), Poznan, ul. Rybaki 21a. Poland.

— Jieškomas F. Gumbul, iki 1960 metų gyveno: 648 — 17 St. W. Prince Albert mieste, Saskatchewan provincijoje, Canada. Jieško iš Suvalkų krašto lietuvių šeimą. Atsilepti: V. Brilling, san. D. 1., 8035 Gau ting, W. Germany.

— Balstogės — Suvalkų krašto gyventojas Petronėlė Malinauskaitė - Kosciuch nori susirasinti su užjūrio lietuvių kurią nors šeimą. Jos adresas: Petronėlė Kosciuch, Suwalki, ul. Nowotki - 3, woj. Białystok, Poland.

Specialus pasiūlymas

KALĖDOMS

APŠVIESKITE JŲŠ EGLUTES ARBA DEKORACIJAS

PILNU KOMPLEKTU GRAŽIAI SPINDINČIŲ

LEMPUČIŲ.

(Mažiausias komplektas 10 lempučių)

JEI VIENA UŽGĘSTA — LIKUSIOS TEBEŠVIEČIA.

GALI BŪTI NAUDOJAMOS KAMBARYJE AR LAUKE.

ORNAMENTAI DUODAMI NEMOKAMAI, JEI

UŽSISAKYSITE DABAR IR PRISIŪSITE

\$ 2.— NURODYTU ADRESU.

MAŽIAUSIAI \$ 4.— VERTĖS UŽ PUSĘ KAINOS!

PASINAUDOKITE PATOGIU KUPONU.

IŠSIGYKITE KOL DAR JŲ TURIME!

Advertising Department,
Dependable Novelty Company,
6519 Park Ave.,
Montreal 8, P. Q.

Please send me your special Christmas offer of a complete set of lights with ornaments attached. Please print clearly.

Enclosed please find \$ 2.00 ☐ Cheque ☐ Money Order ☐

and thank you.

Name .....

Address .....

City ..... Prov. ....

WINNIPEGAS...

Atkelta iš 5-to psl.

Pabeldžiu į duris, niekas neat-sako. Priėjęs prie lango pamatčiau, kad Kazys guli kniūpsčius ant sofelės. Kelias ir vėl virsta. Bet vargiais negalais da-ejės atidarė duris ir mane įlei-do.

Pirmieji jo žodžiai: „Koste li, aš jau gatavas. Buvusi atėjusi kaž kokia „boba“, bet jis jos neįleidęs.

Siūlau daktarą, neįtinka, siūlau vykti į ligoninę, griežtai atsisako. Kiek pabuvęs Musteiki palikau miegant ir pažadėjau greit ateiti, o kai po valandos grįžau, radau jo duris užrakintas. Vėliau paaukėjo, kad J. Mikalauskienė su žentu Alf. Balčiūnu atvykę Musteiki išvežė į Salvation Army „Grace“ ligoninę.

Gegužės 9 d. Musteikis Alf. Balčiūnui išrašęs čekį \$2,400 sumai laivui pirkti.

Tą pačią dieną Musteikis pavakariams nuvežamas pas advokatą, kur sudaro testamentą. P. Kumpauskas įrašomas apiekiūnu kiek lieti palikimą: okup. Lietuvą, nes tame teste-mente Lietuvoje giminėms buvę užrašyta po 1,000 dol., Winnipeg kleb. kun. J. Be-taišui 700 dol., jo buvusiai tar-naitėi — slaugei Hazel Kre-mer, J. Mikalauskienėi ir J. Mikalauskui namus ir N. Mus-teikytei — Račkus, Čikagoje 40 tūkstančių valdžios laktais ir 25 tūkstančiai grynais pinigais.

Gegužės 11 d. Musteikis vėl vežamas iš ligoninės pas advo-katą Savulą, kur daromas dar III-čias testamentas, tačiau jo ten nebeužbaigė, nes Musteikis pasirodė jau per silpnas, nors ir pats advokatas, po ma-no akimis, jo podukrai pasakė, kad ir jis pats jau suabe-jojęs jo sveikata. Po to, jis surašęs testamentą ir ant ryto-jaus nuvežęs į ligoninę Musteikiui pasirašyti. Tai buvo jau gegužės 12 d.

Po to, aš buvau nuėjęs li-goninę jo aplankyti, bet jau su-sikalbėti nebuvo imanoma. Gegužės 23 ir 24 d. 3 val. ryto mirė. Tuo pat laiku Mus-

teikio podukra mane išaukė telefonu, kad nuvežčiau į li-goninę. Mums ten būtinant atvyko ir Juozas Mikalauskas.

Ant rytojaus N. Musteiky-tė-Račkus mane pasikviečia ei-ti pas advokatą Savulą, dėl palikimo testamento, nes apie tai ji dar nieko nežinanti. Ji turėjo tik pirmojo testamento nuorašą.

Advokatas mano akivaiz-doj jai perskaitė testamentą, kuriame pasakytą: J. Mikalauskienėi ir J. Mikalauskui palikti namai su visu invento-riumi, kuris įkainotas pagal miesto įkainavimą šeši tūkstan-čiai dolerių. Keliems brolio vaikams okupuotoje Lietuvoje po šimto dol., ir visi kiti grynais pinigais, kurie yra banke ir kitur apie 65 tūkstan-čiai dolerių N. Musteikytei — Račkus, Čikagoje. Musteikis dar turėjo banke savo atskirą spintelę ir sidabrinį pinigų, ta-čiau testamente tas neminima. Jokių 20 tūkstančių dar pini-gais, kaip buvo minima Mikalauskams ir testamentą neįrašy-ta. Tai ir viskas, ką savo aki-mis mačiau ir girdėjau.

Tenka pažymėti, kad pas-kutiniu metu K. Musteikis bu-vo pasidars labai religingas. Beveik kas dieną priimdavo šv. komuniją, palaidotas su vi-somis religinėmis apeigomis.

K. Musteikis priklausė Kana-dos Lietuvių Klubui Winnipe-gė ir tarpais buvo išrenkamas į valdybą. Jis visada palaikė lietuvišką spaudą ir ragindavo užsakyti klubui „Naujienas“, „Neprisklausomą Lietuvą“ ir ki-tus patriotiškus lietuviškus lai-krasčius, bet kai kurie jo drau-gai visada buvo jam priešingi. Jis lietuviškai spaudai buvo numatęs skirti dalį pinigų, bet laikas nelaukia. Laikas yra toks baisiai ilgas, kol tebeva-žiuoji į savo gyvenimo kalną, bet kai pasileidi pakalnėn, tai juo tolyn, juo jis smarkiau bė-ga, kol pagaliau privažiaves kelio gale turi likti iš savo ve-žimo viską palikęs ir savo rei-kalui tinkamai nesutvarkęs.

Tad išlėkis Kazimierai, kad ir šioje svetimoje, bet laisvoje Kanados žemelėje.

K. Strikaitis.

HAMILTON

PAGERBTI LIETUVIAI KREPŠININKAI

Hamiltono lietuvių sporto klubui „Kovas“, šiais metais iš kovojos garbingą pergalę, kaip Kanados meistris, Hamiltono miesto vadovybė, miesto mero Mr. Vic Copps iniciatyva, ši garbingą žygį sporte oficialiai atžymėjo miesto rotušėje. Pagal ankstyvesnį mero pareikimą: „Jūs, Hamiltono lietuviai, pasiekę nepaprastų rezultatų savo laimėjimais sporte, suteikėt garbę ne tik savo tautai, bet suteikėt garbę ir pašididžiavimą ir man, kaip Hamiltono merui, nugalėjus visas Kanados komandas. Man malonu jus pasveikinti asmeniškai, o miesto vardu jūsų laimėjimą atžymėsime oficialiai“.

Savo pažadą Hamiltono meras įvykdė spalio 9 d. miesto rotušėje, kur miesto administracijos atstovas įteikė kiekvienam komandos žaidėjui ir globėjams po specialiai tam užsąkytą auksinį žiedą su pažymėjimais.

Apžvelgiant Hamiltono lietuvių sporto areną, be garsų jų sporto laimėjimų jaunųjų sportininkų, negalime praleisti ir jų globėjų vyresniųjų, kurie rūpinasi jaunimo ir tautos reikalais ir sudaro sąlygas, kad jaunimas pats neįsivadaus skina laurus, iškeliant viešumon mūsų kenčiančios tautos vardą. Jų tarpe ryškiausia asmenybė A. Vartų parapijos klebonas prel. Dr. J. Tadarauškas. Su didžiausiu pasivertimu jis globoja ir finansavo garsiąją komandą, laimėjusią Kanados meistris vardą. Kiekviena jaunimo veikla, jo yra visapusiškai remiama, jei tik yra naudinga lietuviškos egzistencijos sustiprinimui. Verti pagarbos ir padėkos yra: p. Sivilas, p. Bulionis (krepšinio vadovas) ir p. Stanaitis, kurie nepaprastai daug laiko atiduoda lietuviško sporto srityje. Jiems visiems atitenka mūsų didžiausia pagarba ir padėka. Garsieji krepšinininkai, šiais metais be veik visų yra 13-je gimnazijos klasėse, tad daug laiko tenka skirti mokslui. Linkime jiems gražiausios sėkmės taip mokslui kaip ir sporte ir šiais sunkiais darbo metais. V. P.

RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

LVS Ramovės vietinio skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 8 d. 5 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. N.

Darbotvarkėje numatoma: valdybos p-ko ir kontrolės k-jos pranešimai, diskusijos, veiklos plano aptarimas, valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, sumanymai. Veteranai dar neįsijungę į skyriaus eiles, įstojimo formalumus galės atlikti vietoje. Veteranai esate maloniai kviečiami ir susirinkimą atsilankyti. V. ba.

TAUPOK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morkiųjų paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

LIET. NAMŲ NARIAMS PRANEŠIMAS

Maloniai kviečiame visus narius būtinai dalyvauti visuotiniame Lietuvių Namų akcinės b-vės narių susirinkime, kuris įvyks 1963 m. gruodžio 15 d. sekmadienį, 5 val. po pietų Lietuvių Namų Delta kino salėje, 1292 King St. East, šia dienos varke:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Susirinkimo prezidiumo rinkimai.
3. L. N. V-bos p-ko Stasio Bakšio pranešimas.
4. L. N. darbe ateities galimybių ir kryptų svarstymas.
5. Klausimai ir sumanymai.
6. Susirinkimo uždarymas.

Šis susirinkimas yra labai svarbus, todėl prašome jūsų dėti visas pastangas, kad galėtumėte jame dalyvauti ir pakviestieji savo draugus bei pažįstamus, kurie dar ir nėra LN nariai.

Hamiltono Lietuvių Namų Akcinės B-vės Valdyba.

SPAUDOS BALIAUS ATGARSIAI

Hamiltono turėjom Spaudos balių. Seniai tokio pobūdžio parengimo čia bebuvo buvę. Vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Turėjome apie 150 suaugusių svečių ir 60 moksleivijos. Jei anksčiau bet koks parengimas pritraukdavo dešimtą jaunųjų, mes jų turėjome per 60. Programoje turėjome svečių literatūrą: B. Rukšą, B. Arūną ir jaunosios kartos atstovus — Ald. Bušinskai ir J. Kaminskaitę. Kinkome Spaudos Baliaus karalienę, kurią sudaryta komisija pripažino Danguolę Domekaitę. Vakarui pajavirinti turėjome pasikvietę ir Miss Freedom — J. Juozaitytę. Dar ta pačia proga Bendr. valdyba pagerbė ir kolonijos abiturientus.

Vakara rengė ateitininkai ir skelbė, kad pelnų skirs katalikiškai jaunimo spaudai. Skelbi muose neminimas žurnalas vardas. Mūsų vakaras buvo rengtas paremti „Ateitį“ ir „Eglutę“. Kiti tegu organizuoja panašius vakarus paremti kitus lietuviškus laikraščius. Niekas negalvoja apie kokias ideologijas, eidamas pasilinksmin ti. Tik tegu vakaras būna įdomiai suroštas.

K. M.

— Lapkričio 13 d. „Nepr. Lietuvos“ nr.-je, Hamiltono kronikoje, su „Pasaka“ Toronte, praleista aktorių saraše ponia Šukaitienės pavardė. Labai atsiprašau.

— Lapkričio 10 d., skautų rėmėjų mokesčių auką už 6 mėnesius 6 dol. sumokėjo pp. De kniai. Nuoširdus ačiū. V. P.

Sunkiai vystomoji problema

HAMILTONO LN GALIMY BES SVARSTANT

Rašo Stasys Bakšys.

Hamiltono lietuvių bandymai ir pastangos Liet. Namų išgyvyje darbe išeiti iš amžiaus mūsų būde jaugusių miniatūrinių formų ir sukurti L. Namus tokius, kad ne tik mūsų pačius stebintų, bet ir jauniesiems imponuotų, paskutinėmis savaitėmis susidūrė tiesiog su beveik neįveikiamomis kliūtimis. Praėjusią vasarą nepavykęs tiesioginis šio tikslo įgyvendinimas, buvo instinktyvi proga masiniai išeiti prieš paskirų lietuvių pastangas lietuvių iš šio, amžiaus jį spaudusio prie žemės jausmo, išmūsti ir pakreipti jį prie šių laikų ir šio krašto didelių ekonominių gali mybių panaudojimo savo tautos egzistencijai išvairioje išlaikyti. Dėlto aš norėčiau LN ateities galimybes panagrinėti visu gilumu ir realiai svarstyti, kas mūsų šiame darbe vienu ar kitu atveju laukia.

LN už miesto

Lietuviai yra principo žmogus ir dažnu atveju kompromisus ar siekiant tikslo, laikinus suolių į šalį atmeta. Ir Hamiltono LN atveju daugelio nuo monė šiuo metu yra tokia: nepavyko namai statyti mieste — paraukime sklypą (yra tikrų duomenų, kad už jį gausime apie \$80,000 grynais), pirkime ukį už miesto, ir jame statykime paprastą salę.

Projektas praktiškai, palyginti, lengvai mums šiuo metu įvykdomas, ypač, kad lėšos būtų po ranka, o dar, be abejo, atsirastų šimtas kitas entuziastų ir prietų po simtine.

Taip sutinku. Pastatyti mēm, bet kas toliau? Ir senelė mūsų pasakose spyrė savo senuką namus statyti ant ied — taip viskas aplinkui ir po ledu gražu! Bet kur išlaikymas? Įkisti apie 100,000 dol. ir turėti problematiskas pajamas yra labai lengva, bet sąjiai dą išlyginti finansais prie mūsų daartinio bendro LN b-vės pajėgumo būtų neįmanoma. Juk jau dabar prikisamai matome, koks mūsų tautietis: Lietuvių suėdėti pinigai \$ 130,000, atitinka turimo turto vertei (skaitant sklypą pardavimo kaina) apie 190,000 dol., bet vis dėlto, kas darosi, kada iš kyla panika! Tik už suaukotus pinigus aš prileiččiau šį bandymą, bet jokių būdu ne LN b-vės rėmuose. Pagaliau prisiminkime mūsų pačių trumpą praeitį: suvažiavę į Kanadą ne vienas pirmiausia nepirkome vasarnamų, bet griebėmės už namų mieste, kad dalį jų išnuotumėm, o dabar jau, kada ekonomiškai stipresniais tapome, tada ir be naudos įmesti į vasarnamį keli tukstančiai mums rūpesčių nekelia. Mano manymu, šiuo metu turimas stipresnės ekonominės pozicijos ir galimybės mūsų laisva valia išeiti iš stipresnės, būtų visiškai nesorientavimas šio krašto gyvenime ir aklas pasidavimas idėjiniam jausmui, kuris vėliau ar anksčiau, kaip neturįs realios ekonominės atramos pats save sužlugdytų, arba geriausiu atveju tik vegetuotų.

Koncentravimasis į Delta.

Visai natūralu ir žmogiška, kad po didesnių kovų, jų nelaimėjus ir tikslo nepasiekus, instinktyviai iškyla visuomeninė nuotaika — trauktis tik retas tokiu atveju pagalvoja: nepavyko frontinis smūgis, bandykime tikslo siekti šoniniais apėjimais — gal rasime kur nors pralaužiamą vietą. Kad ir

sugaišę, bet progai pasitaikys vėl eisime į priekį.

Lietuvių Namų atveju, kiek patyriau, daugumo narių dabartinis mintijamas yra šis: parduoti sklypą, atpirkti paskolos šėrus, o likusiais pinigais išmokėti Delta nuosavybės morgičius ir laukti, kol pasitaikys galimybė jį parduoti ir tik tada vėl planuoti turimų lėšų ribose išgyti tautinę bendruomeninio pobūdžio nuosavybę.

Šis kelias, be abejo, yra pats tikriausias ir ramiausias pasitraukimo kelias, bet kaip toks, jis jokių laimėjimų neatneš ir mūsų lietuviški bendruomeniniai reikalai bus pasilikę toli užnugaryje nuo mūsų asmeninio ekonominio progreso. Visi gi puikiai jaučiame, kad kasmet tapdami turtingesniais, vargu ar bekreipsime dėmesį į senutę Deltą ar jos pardavimo atveju atsiradusias mažas skalės galimybes. Be to, prisimintina dar, kad traukiamasis, nežiūrint kaip saugus ir tikras jis būtų, nieko nevyliojia, o juo labiau nesukelia entuziazmo, šį kelią mes bet kada sugebėsime pasirinkti, o dabar kol dar esame viduramžiai „kol dega krūtinė ugnis ta šventoji“ (V. Kudirka), kurkime, statykime, eikime pirmyn. Nepavyko tikslo pasiekti vienu manevru, jieskokime kitų galimybių. Tik jokių būdu neišsigąskime, nebėkime, bet sustoję ramiu protu giliau pasvarstyki me ir susikonscentruokime.

Galimybų daug, tik neuži mēr kime prieš jas. Didelių idėjų įgyvendinimas reikalauja ir didesnių valios ir proto pastangų.

Suolis į šalį.

Mūsų tarpe yra nemaža tokių, kurie samprotaudami eina patys prieš save ir yra toli nuo realybės: „Aš noriu Lietuvių Namų, bet ne biznio!“ — dau gels šaukia, bet nepagalvoja (o gal tik turi blogą valią), kad tas motyvas yra tolygus šiam: „Aš nenoriu darbo, bet tik pinigų“. Betgi visi puikiai žinome, kad be darbo nėra ir pinigų. Tad aš kaip tik ir manau, kad įjungę į LN išgyjimą verslinį aspektą, jų pamatus pastatysime ant stipraus ekonominio pamato ir garantuosime ne tik jų išlaikymą, bet ir nuolatinį progresą.

Ligšioliniame LN darbe buvo didžiausia spraga — asmeninio intereso išjungimas. Visi, iš kurių gavau šimtinę ar daugiau, (išskyrus paskolos šėrus) sutartinai kalbėjo man: — duodu ją ir užmirštu. Bet gi, kas darosi gyvenimo tikrovėje. Per 7 metus yra jau atsiėmę ar padavę pareiškimus jų šėrus parduoti apie 200 žmonių bendroje apie \$50,000 dol. sumoje. Tai yra realus ir neginčijamas mūsų idėjinio svyravimo rodiklis, ir reikia kons tatuoti, kad procentualiai labai didelis — net apie 40% per 7 metus.

Turint tokią mūsų asmeninių nepastovių nuotaukių statistiką, reikia tik dėkoti Dievui, kad negavome paskolos naujų LN statybai ir jų nepradėjome. Bet tai dar nereikšia, kad turime kapituluoti ar trauktis, šie motyvai kaip tik ir veda prie minties, kad dar nelaikas bendruomeniniam liuksui — dar palaukime ir įsitraukime stipriau ekonomiškai. Tad ir iškyla, tikriaus pasakius — gyvenimas diktuoja, dar vieną LN galimybę, kurią plačiau panagrinėsiu ateinančių savaitė.

CHEMIKŲ - GALVANIKŲ KONFERENCIJA

Lapk. 13 d. Vilniuje baigėsi kelias dienas vykusio penktosios chemikų - galvanikų konferencija. Joje dalyvavo apie 200 asmenų. Buvo 23 pranešimai apie metalų galvaninį padengimą kitais metalais, be to, apie plastmasinę antikorozinę dangą.

CALGARY, ALBERTA

ALBERTOS UNIVERSITETAS CALGARY

Per sekančius 3-jus metus prie Albertos u-to bus pristatyti 7 nauji pastatai. Prieš 1980 m. dar daugiau bus jų pristatyta, nes šiame laikotarpyje tikimasi, kad maždaug 10,000 jaunuolių įstos į Albertos u-tą.

Jau pradėjo veikti naujoji u-to biblioteka. Studetų s-gos pastatas, kuris busnaudojamas įvairiai studentų veiklai, bus toli pažengęs statyboje. 1964 m. semestras jau bus naujoje paskaitų salėje, administracijos pastatas, du bendrabučiai ir maisto tiekimo pastatai.

Šių pirmųjų metų rudenį studentų skaičius padaugėjo 22%, antrųjų — 30%, trečiųjų — 70% ir ketvirtųjų — 22%, o baigusiu ir toliau besimokančių — 70%.

Albertos u-tas Calgary pateikia programą BA ir B.Sc. laipsniam išgyti, o taip pat, pirmų, antrų ir trečių metų garbės laipsnius. Prekybos F-te jau yra pirmieji ir antrieji metai, ir atsiradus pareikalavimui įsisteigs tretieji ir ketvirtieji metai. Šiais metais įstoji mui padidėjus 60%, Prekybos F-tas auga greičiau už inžinerijos. Priežastis: įstojimas į inžineriją Kanadoj nėra padidėjęs per paskutinius 2 metus ir Albertos u-tas nepridės 3-čių ir 4-ty metų kursų, nes trūksta lėšų reikalingoms mokslo priemonėms išgyti.

Mokslo šakos, kurios turi visus 4 m. kursus, turi 756 studentus, kurių 47 jau turi baka lauro laipsnį. Priedo prie 1, 758 pilnateisių studentų dar pridėtini per 600 vakarinių ir šiaip laisvų klausytojų studentų, viso 2,623. Baigusiu ir toliau besigilinančių moksle studentų daugiausiai yra chemijos, fizikos ir zoologijos, ta-

čiau yra jų taip pat psichologijos, geologijos, geografijos ir istorijos. Dar 15 ar 20 metų užtruks iki Albertos u-tas bus ekonomiškai pajėgus įteigti tokias profesines katedras kaip medicinos, odontologijos, farmacijos ir agronomijos, nes jiems reikia ypač didelio kapitalo.

Tačiau Albertos u-to dalis besivystanti Calgary jau toli pažengė nuo pirmųjų fakultetų prasidėjusių ten 1959 - 60 m. Visas kapitalas pastatams yra gaunamas iš Provincijos vyriausybės, išskyrus Kanados Tarybos paskirtą Albertos u-tui dalį, 50 mil. dol. Alberta jau beveik sunaudojo šią savo dalį.

60% išlaikymo išlaidų padengia Provincijos vyriausybė, 18% Federalinė valdžia ir likusius 22% mokslo mokesčiai, kurie yra žemiausi visoje Kanadoje.

Albertos u-to Calgary vyriausias administratorius Dr. Malcom G. Taylor, plačiai žinomas kaip geras administratorius gavo šį paskyrimą 1960 m. sausio mėn.

„Kintančios modernaus gyvenimo sąlygos reikalauja, kad kuo didesnė dalis jaunimo gautų aukštesnį išsilavinimą“, sako dr. Taylor. „Mes negalime sau leisti nepatenkinti paklauso“. (CS).

BOSTON BAR, B. C.

Pirmųjų rudeninių šalnų dar čia nebuvo. Prie namų visur tebežydi gėlės ir šalnų bijantieji jurginai. Valgome aviečių uogų antrą šių metų derlių. Šiapi dienos trumpos, beveik visos lietingos ir rudėnėliu dvelkia. A. K.

PRAŠALAIČIO PASTABĖLĖ

Apie pranešystes ir kitką

Nors sakoma, kad niekas negali būti pranašu savo tėvynėje, bet neseniai mums teko skaityti viename lietuviškame dienraštyje Čikagoje tokią pranešystę: „A. Stevenson pranašauja Sovietų Sąjungos suartėjimą su Vakarais“. Ir, kaip žino, jo pranešystė greitai išsipildė: Sovietų patroliai sulaukė vykstančių į Berlyną Amerikos kariuomenės ešaloną, aišku ne be paties Chruščiovo koegzistencinio įsakymo, išlaikę tą karinę amerikiečių gurguolę, pakankamai pasityčioję iš amerikų, paleido ją tęsti savo kelionę, žinoma, irgi ne be Nikitos malonės. Po kelių dienų maždaug tą patį sovietai padarė su anglų kariuomenės ešalonu. Na, ar dar reikia geresnio Sovietų S-gos suartėjimo su Vakarais?

Ponas Adlai Stevensonas yra žinomas kaip veiklus politikas ir gabus diplomatas, tad ir kiti jo pranešavimai bei spėliojimai Sovietų S-gos atžvilgyje yra taip pat išsipildę. Sakoma, politikas turi pramatyti. Na, tai jis ir pramato. Susidurdamas su sovietais tarptautiniame forume, kaip Amerikos ambasadorius, jis turėjo progą gerai susipažinti su sovietų atstovais, pažinti jų galvojimą ir siekius ir... susidraugauti su jais. Pav., vice-premierą Anas tază Mikojaną jis laiko savo draugu, apie tai jis pasakė pi ketininkams, gindamas tą savo „draugą“ nuo jų piketavimo, kai Mikojanas buvo sustojęs New Yorke, vykdamas į Kubą pas savo bičiulį Fidelą Kastro. Dabar, kai lan kėsi Amerikoje brangiausias jo svečias, Jugoslavijos „prezidentas“, „maršalas“ Broz - Tito, ambasadorius A. Stevensonas pasiūlo iškelti jam pagerbimo banketą, bet, rodos, iš to nieko neišėjo, nes garbingasis svečias pabūgo atvykti į banketą, nors jis buvo saugomas ne blogiau, kaip kitas žinomas gangsteris Joseph Valachi, jo apklausinėjimo metu Senato komitete.

Užsiminus apie „maršalą“ Tito, tenka pastebėti, kad savo viešnagės metu Amerikoje jis išgijo ir daugiau gerų drau-

gų, ką rodo faktas, kad ir prezidentas J. F. Kennedy jam skambino telefonu ir linkėjo laimingos kelionės, vadinasi, kad kas neatsitiktų tam bran giam svečiui, kuris tiek bran giam Amerikai kaštavo — **daugiau kaip du su puse bilionų dolerių** ir todėl galėjo gražiai priminti ir vaišinti savo bičiulį Nikitą Chruščiovą. O kai aprodinėjo jam amerikų inžinierių, amerikų mokesčių mokėtojų pinigais pastatytą kažkokį ten fabriką, tai amerikų inžinierius pašalino iš to fabriko, kad ten jų ir kvapo ne būtų ir neprimintų, kad be amerikų apseiti negalima. Bet Dėdei Samui tokios jo penkiškių išdaigos patinka. Ger di, ką gi, peniukšlis lieka penkiškiu: atėjo prie lovio, išėdė... ir čia pat pribjaurojo. Racija.

Kalbant apie ambasadoriaus Stevensoną pranešavimo talentus, tenka dar pažymėti, kad jis tik vieno dalyko neišpranašavo, tai kažkio koncerto, kurį jam surošė dallasiečiai, kai jis, atvykęs spalio mėn. 24 d. į Dallas miestą Texas, pasakė kalbos apie savo darbotvietę, t. y. JT 18 metų sukaiktės proga, nedavė jam kalbėti, prikašiojo draugystę su komunistais, o kai jis apleidė dalį, tai buvo patriotų piktininkų apstumdymas... Tai baisu. Užuojauta. Tarp kitko, maždaug panašūs vaizdėliai atsitikdavo ir nepriklausomoj Lietuvoj seimo rinkimų metu, kai kalbėtoją nustumdavo nuo bačkos. Dėl to kai kas mėgsta vadinti politiką nešvarių dalyku. Tikruose politika yra toki, kokią žmonės padaro.

Mik. Lep.

PRIVERSTINĖ GRŪDŲ PRIEVOLE LIETUVOJĖ

Vilniaus Elta spalio 25 d. (plg. „Tiesa“, nr. 251) pranešė apie grūdų, vaisių ir bulvių gamybą. Pagal tą pranešimą ligi spalio mėn. pabaigos Lietuvos žemdirbiai ir priverstinių pyliavų aruodus supylė 8 mil. 675 tūkst. pūdų grūdų (139 tūkst. tonų). Šiais metais pavergtoje Lietuvoje buvo su pirka 30 tūkst. tonų vaisių ir uogų.

Penman's

WARRANTED
KNIT-GOODS

Apatiniai-kojinės-T-marškin

GP 2-5

MONTREAL

KLB MONTREALIO SEIMELIO PREZIDIUMO INFORMACIJOS

Ryšium su įvykstančia Dailės ir Tautodailės paroda, gruodžio 15 d. Aušros Vartų salėje.

Pranešame visiems, kas sutiko šioje parodoje dalyvauti, kad eksponatų priėmimas pradedamas nuo gruodžio 8 d. 10 val. iki 12.30 val. Aušros Vartų salėje.

Visi eksponatai turi būti pristatyti ne vėliau iki gruodžio 14 d. 5 val. vakaro.

Negalintieji eksponatų pristatyti patys, prašomi skambinti J. Šiaučiuoliui dienos metu DO 6-3884, ir po 5 val. vakaro PO 7-2781. Eksponatai bus paimti iš namų.

Š. m. rugsėjo mėnesį Seimelio Prezidiumas, visoms Montrealio esančioms lietuvių organizacijoms, sambūriams ir draugijoms išsiuntinėjo pranešimus, liečiančius Seimelio Prezidiumo ruošiamą dviejų kadencijų metų veiklos apžvalgą, kartu apimančią ir visų organizacijų veiklą.

Maloniai prašome visų organizacijų valdybų savo veiklos santraukas paruošti, ir iki gruodžio 22 d. prisiųsti Seimelio Prezidiumo pirmininkui, adresu: 6897 Mazarin Str., Montreal 20, P. Q.

Organizacijos iki minėtos datos savo veiklos aprašymų neprisiuntusios ir ruošiamą apžvalgą nebus įtrauktos.

KLB Solidarumo mokestis renkamas kiekvieną sekmadienį, Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero salėse, tuojau po pamaldų.

Nuolankiai prašome visus Montrealio tautiečius dviejų derybų solidarumo mokestį susimokėti už 1963 metus.

Tai yra pagrindinės KLB pajamos jos lietuviškai veiklai išlaikyti.

Malonu pranešti, kad Montrealio lietuvių banko „Litas“ vadovybė maloniai sutiko nuo 1964 m. KLB solidarumo mokestį priimti, ir pervedti į Seimelio Prezidiumo sąskaitą, su kiekvieno jo nario raštišku sutikimu.

Tenka džiaugtis, kad naujas solidarumo mokestis rinkimo būdas randa visuotinį pasiekimą.

Visi užsimokėję solid. mokest. už 1963 metus ir davę savo raštiškus sutikimus nuo 1964 m. operacijai atlikti per banką „Litas“, bus skelbiami spaudoje visuomenės žiniomis.

Seimelio Prezidiumas.

SLA 123 KUOPOS

narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, gruodžio 8 d. po pamaldų AV salėje. Reikalas svarbus: reikia išstatyti kandidatų į SLA centrą, bandant išrinkti vieną kanadietį — p. Jokubaitį, apsimokėti mokestį ir t. t.

KARO VETERANŲ,

apsijungusių „Ramovės“ vardui, susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, gruodžio 8 d. AV salėje. Valdyba kviečia atsilankyti visus savo narius ir naujai stojančius.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį

antradienį ir penktadienį

trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

D. L. K. VYTAUTO KLUBO

sekmadienį įvykęs balsavimas 1964 metų valdybai, pasilikis istorinis, kaip pirmą kartą toks didelis skaičius šerininukų dalyvavo balsavimuose, už ką da bartinė valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems šerininukams.

Išrinkti šie asmenys:
Pirmininku — Pr. Paukštaitis.
Vice-pirm. — M. Vaikšnoras.
Sekretorium — G. Alinauskas.
Kasininku — P. Botyrius.
Atsk. ved. — K. Gudžiūnas.
Sėrų sekr. — R. Bohemier.
Direktoriais — K. Ambrasas.

J. Petrulis.
Alb. Norkeliūnas.
Jz. Mozuraitis.
Alf. Greibus.

Pašalp. dr.-jos sekret. —

L. Gudas.

Club v-ba.

NAUJAI SUSIRGĘ

KLUBIEČIAI

Ambrasienė Katarina, Zabiela Petras, Gudienė Marija, Harrison Joseph, Mačiulis Jz.

RAUDONASIS KRYŽIUS

kviečia visus Montrealio žmones aplankyti Raudonojo Kryžiaus būstinę savaitę nuo gruodžio 3 iki 6 dienos imamai. Adresas: 2170 Dorchester West.

JAUNIMO SAVAITGALIS

pradėtas labai įdomiomis diskusijomis apie lietuvių kalbą, vienuolių būstinę, nusitęsę per šeštadienį, kurio metu šv. Kazimiero salėje buvo labai gražios programos koncertas, o paskui šokiai ir pasibaigę sekmadienį, lapkričio 24 d. AV salėje.

Jaunimo savaitgalio jaunimas domėjosi. Jaunimo buvo susirinkę gausiai. Bet vyresnieji neparodė pritarimo jaunimui ir tas jaunimo ūpą sumažino žymiai. Kai senimas vis kalba apie jaunimą, atrodo, kad jis ne tik kalba, bet ir gyvais rūpesčiais gyvena, bet pasirodė, kad kalbos nepagrindžiamos darbais.

Apie jaunimo savaitgalį bus parašyta plačiau.

ESTŲ MENO PARODA

įvyks estų bažnyčios salėje 4345 Marcl St., (N. D. G.), šeštadienį ir sekmadienį, gruodžio 5 ir 6 dienomis. Atidaryta bus šeštad. nuo 3 val. iki 8 val. vakaro ir sekmadienį nuo 1 val. iki 9 val. vakaro.

SUSISIEKIMO NELAIME

turėjo p. Remeika ir K. Leknickas. Abu ligoninėn paguldyti.

DR. V. GIRIUNIENE

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENE

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., E. C. L.
Suite 205

168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIŲS

Gruodžio aštuntoji

yra Nekaltai Pradėtosios Dievo Motinos šventė. Ypatingu būdu ją mini N. M. Pr. Seserys ir Liet. Katalikų Moterų dra. 11 val. mišios bus laikomos L. Kat. Moterų dr.-jos intencija. 12.30 Seselių namuose rengiamas šventės paminėjimas. Bus p. Jonynienės paskaita ir montažas, kurį išpildys vyresnės Marijos Sambūrio mergaitės. Po to kavutė. Visi kviečiami dalyvauti.

Šv. Onos dr.-jos susirinkimas sekmadienį, gruodžio 8 d. po 11 val. mišių klebonijoje.

Skautų vadų posėdis, įvykęs praėjusį pirmadienį AV klebonijoje, nutarė pagyventi veiklą.

Pirmasis mėnesio penktadienis, gruodžio 6 d. Vakariinės mišios 7.30 val.

Pakrikštyti: David - Alfonso ir Eleonoros Gu dū sūnelis; Karen-Rūta, Edmundo ir Wavel Baltuonių dukrelė.

Rasti raktai klebonijos susirinkimų kambaryje.

Kalėdojimas: kleb. lankys Verdun: treč. Verdun Ave., 2 ir 3 Ave., ketvirt. Bannantyne, penkt. Champlain Blvd. Kun. Kulbis VilleEmard: Emard, Jolicoeur, De Maricourt, De Biencourt, De Seve. Kun. Zarembo: Verdun: antr. Manring, treč. Beatty, ketvirt. Wo odland, penktad. Osborne ir Argyle.

Bažnyčios Fondui auکو: po 10 dol.: S. Balsienė, A. Cepulis, V. Gečas, V. Glaveckas, M. Mikulėnienė, J. R. Milakniai, V. Milleris, S. Morkūnas, J. Petrulis, O. Rugienienė ir J. Seidys, 9 dol. V. R. Rozmack.

Saukta praėjusio sekmadienio rinklaivoje 246.50 dol.

SEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ PARENGIMAS

šeštadienį turėjo labai gražią programą ir praėjo labai gražioje nuotaikoje, vakarą vedant tėvų komiteto pirmininkui H. Adomoniui, kuris tuo užbaigė senojų Tėvų komiteto kadenciją. Buvo įdomus koncertas, veikė geras bufetas, lotorija, šokiai vyko grojant gerai muzikai. Vis dėlto publikos turėjo būti žymiai daugiau.

VALLEE BLEUE SKI CENTRE,

vienintelė šios rūšies biznio įmonė statoma lietuvišku kapi talu, artėjant žiemai smarkiai pagyvino savo veiklą.

Slidinėjimo takų užbaigimieji darbai vyksta pilnu tempu. Gauti iš Prancūzijos ir jau montuojami moderniški keltuvai. Kalno papėdėje, prie pat ežero, jau stovi puikus moderniško stiliaus restoranas. Šiuo metu vyksta jo vidaus įrengimo darbai.

Per paskutines dvi savaites parduota 110 šėrų (akcijų) po \$100.00 kiekvienas. Tuo pačiu ši įmonė jau apjungė gražų būrij suinteresuotų tautiečių.

Tad, jau artimoje ateityje turėsime savo slidinėjimo rezortą su jaukia atmosfera lietuviškam jaunimui ir geru procentu investuotojams.

Suinteresuotieji investuoti dalį savo laisvo kapitalo, prašomi kreiptis pas šėrų sekretorijų J. Piečaitį, telef. RA 5-3482.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santautos apdraustos vienam milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santautos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekinijamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.

Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare, tel. 722-2472.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIŲS

Svarbus pranešimas bus daromas parapijiečiams sekmadienį, gruodžio 8 d. sumos metu.

Penktadienis pirmasis šio mėnesio. Išpažintys ketvirtadienio vakare nuo 7 val. Mišios 7.30 v. ryto ir 8 val. vakare.

Šeštadienį Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės vigilija — pasninko ir susilaikymo nuo mėsos diena.

Pakrikštyti J. ir E. Piečaitių sūnus Aro ir Vinco vardų; J. E. Valiulių sūnus Jono vardų.

Vestuvės Justo Kibirkščio su Noella Coutuere įvyko šeštadienį, lapkr. 30 d.

Šv. Elzbietos dr.-jos vakarienoje dalyvavo per 200 žmonių, gražiai pasisekė.

Parapijiečių lankymas: ant., gruodžio 3 d. 40, 42 ir 43 Av., Belchasse ir St. Zotique, treč. 44 ir 45 Ave. ir šeštad. Montreal N., pirmad. gr. 9 d. Ville St. Michel 1, 2, 12 ir 15 Ave.

Rinkliavos: lapkr. 17 — 142,22; lapkr. 24 d. 142,70; gruod. 1 d. 256,30.

Jaunimo susirinkimas išrinko naują valdybą; iš highscho ol E. Petrulis, A. Rucevičius, L. Visockaitė, R. Gudžiūnaitė; iš kolegijos V. Lietuvninkaitė, R. Laimeikis ir A. Abraitis.

ŠV. ONOS MOTERŲ

pašalpinės dr.-jos metinė vakarienoje Šv. Kazimiero parapijoje įvyks 1964 m. sausio 18 d.

Prašome tą dieną rezervuoti Šv. Onos draugijai.

Metinis visuot. dr.-jos narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį 12 val. Šv. Kazimiero parapijoje.

● Pp. Ig. Pakuliai išsikelia iš Montrealio į Čikagą šį penktadienį.

● Aukšinės žąsies filmavime, patikrinus, konstatuota žymių trūkumų, todėl numatomi kai kurių kadru perfilmavimai.

● Savaitgalį Montrealyje praleido pp. inž. R. Knystautas su Ponia, gyveną Quebeco miestą ir dr. V. Jurkus, gyvenąs Otavoje.

● Serga p. Br. Džiaugienė.

„LITO“ REIKALAI

Valdybos ir komisijų posėdis įvyks ateinančią sekmadienį, gruodžio 8 d., 8 val. 30 min. ryto banko patalpose.

Kūleniniai kalendorėliai 1964 m. jau gauti ir dalinami operacijų metu.

Pareikšimai paskoloms įteikiami iki penktadienio vakaro, jei norima greito į išsprendimo. Nekilnojamo turto ir didesnių asmeninių paskoloms geriau užsirašyti iš anksto, nes nevisada turima pinigų visus patenkinti.

Trumpalaikiai indėliai labai pagyvina apyvartą ir labai geistini iš visų „Lito“ narių, įvedus čekių sistemą, daugelis galėtų su visomis bankinėmis operacijomis persikelti į savo kredito uniiją. Lig šiol „Lito“ čekiais naudojasi tik 57 nariai, taigi vos 7%.

Žiemos sezonas pats geriausias naujų „Lito“ narių verbatim. Palūkanos už šėrus ir depozitus „Lito“ skaičiuojamos kas metų ketvirtį, todėl geriau naudoti „Lito“ čekius.

ALLIANCE REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, residenciniai namai, apartamentai, investicijos, mrogyčių parūpinimas.

TORONTO

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĘ

R. R. 3, Boiton, Ont. Tel. Bolton 857-1030
Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreiptis: Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS G. MC CALLEN
Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030
Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame pastu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios. Rašykite lietuviškai arba angliškai.

SLA 236 KP. METINIS SUSIRINKIMAS

įvyksta gruodžio mėn. 8 d. Lietuvių Namuose. Jame be nominalių bus renkama nauja kuo pos valdyba ateinantiems metams ir aptariami savo reikalai. Į Pild. Tarybą, kaip ir perreiktą kartą, kandidatuoja kp. pirm. St. Jokubaitis, kuris paskutinių rinkimų metu gavo gana daug balsų iš kanadiečių ir amerikonių kuopų.

Pertraukos metu nariai bus pavaišinti. Pradžią 1 val. pp. ap.

KANADOJE NYKSTA KOMUNISTAI

Kanados komunistų vadai Tim Buck, Toronto bandė „pagrįbti“ sovietinį bolševikų versmą, nuo kurio praėjo jau 46 metai, tačiau į jo kvieštą „pagerbimą“ tesusirinko tik tiktai apie 100 komunistų, kurie tesuaukojo tiktai 62.81 dol., kad vos užteko salei apmokėti.

DABARTINIS BRITŲ TAPYBOS PARODA

Toronto meno galerijoje nuo lapkričio 16 dienos veiks dabartinės britų tapybos paroda, kurioje dalyvauja 14 dailininkų, atstovaujančių dabartinę tapybą. Tiesa, vyriausias dailininkas jau arti 70 metų, bet jauniausias tiktai apie 30 metų. Visa paroda suorganizuota Anglijoje, iš kur tiesiai atvežama į Torontą. Paroda tęsis iki gruodžio 19 dienos. Parodoje da lyvauja eilė garsių dailininkų.

dėl gruodžio mėnuo labai patogu sutaupų perkėlimui ir „Lita“.

Stambiausi nauji „Lito“ indėlininkai praeitame mėnesyje buvo \$13,000 ir \$11,000.

Naujus savo adresus prašomi pranešti visi nariai, kurie to dar nėra padarę. Tada tų pačių svarbu artinantis metiniam susirinkimui.

Kredito Unių seminaras įvyko lapkričio mėn. 9 d. „Samba“ restorano patalpose. „Lita“ atstovavo Pr. Rudinskas ir J. Bulota.

Gruodžio 7 dieną įvyks Quebeco kredito unių susirinkimas dėl naujojo įstatymo (Bill No. 8), pagal kurį turės atitinkamai persitvarkyti ir „Litas“. Sekantis metinis susirinkimas įvyks jau pagal naują įstatymą. Pr. R.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai

3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.
A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879
M. Roth — RE 7-9353

10 metų patirtis.

ROYAL —

LONDON - LANCASHIRE
Draudimo Bendrovės

Yra atstovaujamos:

ADAMONIS
INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722 2472

Gaisras — Automobiliai — Nelaimingi atsitikimai.

Tikslius ir greitas patarnavimas.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara: ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

RUDENS BALIAUS LOTERIJA

Neseniai įvykusiame rudens balijuje, kurį, kaip tradicija ben dromis jėgomis vykdė SLA 236 kp. ir sp. Kl. „Vyčiai“, gražų pelną atnešė loterija. Jai buvo surinkta vertingų fantų. Loteriją organizuojant, pasidarbavusios kp. narės p. Dronseikienė ir p. Kickevičienė patiekė dar didesnę staigmeną: pasirodė, jos papildomai pri-rinko dar 185 fantus 400 dol. vertės, kurie numatomi panaudoti ateityje bazarui, ir aukoms įteikė kuopai ir vytičiams apie 450 dol. pinigais.

Šita „tūkstantinė operacija“ pavyko, aukų rinkimą svarbiausiai koncentruojant svetimąliu — kanadiečių tarpe, kurie naudojami lietuvių darbo vaisiais, kaip graboriai, advokatai etc. Ponioms susisiekti priemonėmis talkininkavo J. Strazdas ir Dronseika jun.

Abi organizacijos išreiškė darbščiosiom pp. Dronseikienėi ir Rikcevičienei viešą padėką. ap.

PASIDUODA BE KOVOS

„Aušros“ vyrai krepšinin-kai, kurie pabaltiečių pirmenybėse turėjo atstovauti lietuviams, be kovos pasidavė latvių